

1 Mahanyasam

1.1 Panchanga Rudra Nyasaha

ओं नमो भगवते रुद्राय ॥

अथातः पंचाग रुद्राणां

न्यास पूर्वकं जपहोमा च नाभिषेक विधिं वयाख्यास्यामः ॥

ओं ओंकार मन्त्र संयुक्तं नित्यं ध्यायन्ति योगिनः।

कामदं मोक्षदं तस्मै ओं नकाराय नमोनमः॥

ओं भूर्भुवस्सुवः॥

ओं नं - नमस्ते रुद्र मन्यवं उतोतु इषवे नमः ।

नमस्ते अस्तु धन्वने बाहुभ्यामुत ते नमः ।

ओं कं खं गं घं ङं । ओं नमो भगवते रुद्राय ॥

नं ओं - पूर्वाङ्ग रुद्राय नमः॥ 1 ॥

महादेवं महात्मानं महा पातक नाशनम्।

महा पाप हरं वन्दे मकाराय नमोनमः॥

ओं भूर्भुवस्सुवः॥ ओं मं
निधनपतये नमः । निधनपतान्तिकायु नमः ।
ऊर्ध्वायु नमः । ऊर्ध्वलिङ्गायु नमः ।
हिरण्यायु नमः । हिरण्यलिङ्गायु नमः ।
सुवर्णायु नमः । सुवर्णलिङ्गायु नमः ।
दिव्यायु नमः । दिव्यलिङ्गायु नमः ।
भवायु नमः । भवलिङ्गायु नमः ।
शर्वायु नमः । शर्वलिङ्गायु नमः ।
शिवायु नमः । शिवलिङ्गायु नमः ।
ज्वलायु नमः । ज्वललिङ्गायु नमः ।
आत्मायु नमः । आत्मलिङ्गायु नमः ।
परमायु नमः । परमलिङ्गायु नमः ।
एतत् सोमस्यं सूर् यस्य सर्व
लिङ्गं॑स्था पृथुति पाणि मन्त्रं पवित्रम् ॥

ओं छं जं झं जं नं । ओं नमो भगवते रुद्राय ॥
मं ओं - दक्षिणाङ्ग रुद्राय नमः॥ 2 ॥

शिवं शान्तं जगन्नाथं लोकानुग्रह कारणम्।
शिवमेकं परं वन्दे शिकाराय नमोनमः॥

ओं भूर्भुवस्सुवः॥ ओं शिं

अपैतु मृत्यु रमृतं न आगन् वैवस् वतो नो अभयं कृणोतु।

पूर्ण वनस्पते रिवाभिनंश् शीयतागं रयिस् सचंतां नृश ची पतिः॥

ओं टं ठं डं ढं णं । ओं नमो भगवते रुद्राय ॥

शिं ओं - पश्चिमाङ्ग रुद्राय नमः॥ 3 ॥

वाहनं वृषभो यस्य वासुकिः कण्ठ भूषणम् ।

वामे शक्तिधरं वन्दे वकाराय नमोनमः॥

ओं भूर्भुवस्सुवः॥ ओं वां

प्राणानां ग्रन्थिरसि रुद्रो मां विशान्तकः ।

तेनान्नेनाप्यायुस्व ।

ओं तं थं दं घं नं । ओं नमो भगवते रुद्राय ॥

वां औं - उत्तराङ्ग रुद्राय नमः॥ 4॥

यत्र कुत्र स्थितं देवं सर्व व्यापिन मीश्वरम्।

यल्लिङ्गं पूज येन्नित्यं यकाराय नमोनमः॥।

ओं भूर्भुवस्सुवः॥ ओं यं

यो रुद्रो अग्नौ यो अप्सु य ओषधीषु यो रुद्रो

विश्वा॒ भुव॑ना वि॒वेश॒ तस्मै॑ रु॒द्राय॒ नमो॑ अस्तु ।

ओं पं फं बं भं मं । ओं नमो भगवते॑ रु॒द्राय ॥

यं ओं - ऊर्ध्वाङ्ग रु॒द्राय नमः॑ ॥ 5 ॥

1.2 Panchamuka Nyasam

तत्पुरु॑षाय वि॒द्महे॑ महादे॒वाय॑ धीमहि ।

तन्नो॑ रु॒द्रः प्रचो॑दया॑त् ॥

संवर्ता॑ग्नि तटि॒त्प्रदी॑प्त कनक प्रस्प॒र्दि तेजो॑मयं
गम्भी॑रध्वनि मिश्रितोग्र दहन प्रोद् भा सिता म्राधरम्
अर्धेन् दुद् युति लोल पिङ्गळ जटाभार प्रबद्धोरगं
वन्दे सिद्ध सुरासुरेन्द्र नमितं पूर्वं मुखंशूलिनः

ओं अं कं खं गं घं ङं । आं ओं औं नमो भगवते॑ रु॒द्राय ॥

ओं नं - पूर्व मुखाय नमः॥

अ॒घोरे॑भ्योऽथ॒ घोरे॑भ्यो॒ घो॒र॒घो॒र॒न्तरे॑भ्यः ।

स॒र्वे॑तः॒ सर्व॑ शर्वे॑भ्यो॒ नम॑स्ते अस्तु रु॒द्र रू॒पेभ्यः॑ ॥

काला॑भ्र भ्रमराज्ज नद्युतिनिभं व्यावृत्त पिङ्गेक्षणं
कर्णो॑द्भासित भोगि मस्तक मणिं प्रोद्भिन्न दंष्ट्राङ्कुरम् ।

सर्प प्रोतक पाल शुक्ति शकल व्याकीर्ण सञ्चारगं
वन्दे दक्षिण मीश्व रस्य कुटिल भ्रूभङ्गरौद्रं मुखम्

ओं इं छं जं झं जं नं । ईं ओं ओं नमो भगवते रुद्राय ॥
ओं मं - दक्षिण मुखाय नमः ॥

सद्योजातं प्रपद्यामि
सद्योजाताय वै नमो नमः ।
भवे भवे नातिभवे भवस्व माम् ।
भवोद्भवाय नमः ॥

प्रालेयाचल चन्द्र कुन्द धवलं गोक्षीर फेन प्रभं
भस्माभ् यक्त मनङ्ग देह दहन ज्वाला वली लोचनम् ।
ब्रह्मेन्द्रादि मरुद्गणैः स्तुतिपरै रभ्यर्चितं योगि भिः
वन्देऽहं सकलं कलङ्क रहितं स्थाणोर्मुखं पश्चिमम् ॥

ओं उं टं ठं डं ढं णं । ऊं ओं ओं नमो भगवते रुद्राय ॥
ओं शिं - पश्चिम मुखाय नमः ॥

वामदेवाय नमो ज्येष्ठाय नमः श्रेष्ठाय नमो रुद्राय नमः
कालाय नमः कलं विकरणाय नमो
बलं विकरणाय नमो

बलायु नमो बलप्रमथनायु नमः

सर्वं भूत दमनायु नमो मनोन्मनायु नमः ॥

गौरं कुङ्कुम पङ्किलं सुतिलकं व्यापाण्डु गण्डस्थलं
भ्रूविक्षेप कटाक्ष वीक्षण लसत् संसक्त कर्णोत्पलम् ।
स्निग्धं बिम्ब फलाधर प्रहसितं नीलाल कालङ्कृतं
वन्दे पूर्ण शशाङ्क मण्डल निभं वक्त्रं हरस्योत्तरम् ॥

ओं एं तं थं दं घं नं । ऐं ओं ओं नमो भगवते रुद्राय ॥

ओं वां - उत्तर मुखाय नमः ॥

ईशानः सर्वं विद्याना मीश्वरः सर्वभूतानां

ब्रह्माधिपतिर्ब्रह्मणोऽधिपति

ब्रह्मां शिवो मे अस्तु सदाशिवोम् ॥

व्यक्ता व्यक्त गुणेतरं सुविमलं षट्त्रिं शतत् त्वात्मकं

तस्मा दुत्तर तत्त्व मक्षरमिति ध्येयं सदा योगिभिः ।

वन्दे तामस वर्जितं त्रिणयनं सूक्ष्मा तिसूक्ष्मात्परं

शान्तं पञ्चम मीश्वरस्य वदनं खव्यापि तेजोमयम् ॥

ओं ओं पं फं बं भं मं । ओं ओं ओं नमो भगवते रुद्राय ॥
ओं यं - ऊर्ध्व मुखाय नमः॥

पूर्वे पशुपतिः पातु दक्षिणे पातु शंकरः।
पश्चिमे पातु विश्वेशो नीलकण्ठस्तथोत्तरे॥

ऐशान्यां पातुमां शर्वो ह्याग् नेय्यां पार्वती पतिः।
नैर्ऋत्यां पातुमां रुद्रो वायव्यां नीललोहितः॥
ऊर्ध्वे त्रिलोचनः पात् अधरायां महेश्वरः।
एताभ्यो दश दिग् भ्यस्तु सर्वतः पातु शंकरः॥

1.3 Keshadhi Padhanta nyasaha

ओं या ते रुद्र शिवा तनूरघोराऽपापकाशिनी ।
तयां नस्तनुवा शन्तमया गिरिशन्ताभिचांकशीहि ॥ शिखायै नमः॥ (1)

Tuft

अस्मिन्महत्यर्णवेऽन्तरिक्षे भूवा अधि ।
तेषागं सहस्रयोजनेऽवधन्वानि तन्मसि ॥ शिरसे नमः॥ (2)

Top of Head

सहस्राणि सहस्रशो ये रुद्रा अधि भूम्याम् ।

तेषागं सहस्रयोजनेऽवधन्वानि तन्मसि ॥ ललाटाय नमः॥ (3)

Forehead

हृगं सश् शुचि षद् वसुरन् तरिक्षसद् धोता वेदिष दति थिर् दरो णसत् ।
नृषद् वरसद्रु तसब् यो मसदब् जा गोजा ऋतजा अद्रिजा ऋतं बृहत् ॥
भ्रुवोर्मध्याय नमः॥ (4)

Middle of Eyebrows

त्र्यम्बकं यजामहे सुगन्धिं पुष्टिवर्धनम् ।
उर्वारुकमिव बन्धनान्मृत्योर्मुक्षीय माऽमृतात् ॥ नेत्राभ्यां नमः॥ (5)

Eyes

नमः सुत्याय च पथ्याय च नमः कात्याय च नीप्याय च ॥
कर्णाभ्यां नमः॥ (6)

Ears

मा नस्तोके तनये मा न आयुषि मा नो गोषु मा नो अश्वेषु रीरिषः ।
वीरान्मा नो रुद्र भामितोऽवन्धीर्हविष्मन्तो नमसा विधेम ते ॥
नासिकायै नमः॥ (7)

Nose

अ॒व॒त॒त्य॒ ध॒नु॒स्त॒व॒ग्ं स॒ह॒स्राक्ष॑ श॒ते॒षु॒धे ।

नि॒शी॒र्य॑ श॒ल्या॒नां॒ मु॒खां शि॒वो नः॑ सु॒म॒नां भ॒व ॥ मु॒खाय॑ नमः॥ (8)

Face

नी॒ल॒ग्री॒वाः शि॒ति॒क॒ण्ठाः॑ श॒र्वा अ॒धः क्ष॑माच॒राः ।

तेषा॒ग्ं स॒ह॒स्र॒यो॒ज॒नेऽव॒ध॒न्वा॑नि त॒न्म॒सि ॥ क॒ण्ठाय॑ नमः॥ (9)

Throat

नी॒ल॒ग्री॒वाः शि॒ति॒क॒ण्ठा दि॒व॒ग्ं रु॒द्रा उ॒प॑श्रि॒ताः ।

तेषा॒ग्ं स॒ह॒स्र॒यो॒ज॒नेऽव॒ध॒न्वा॑नि त॒न्म॒सि ॥ उ॒प॒क॒ण्ठाय॑ नमः॥ (10)

Lower Neck

नम॑स्ते अ॒स्त्वायु॑धा॒याना॑त॒ताय॑ धृ॒ष्णवे॑ ।

उ॒भा॒भ्या॑मु॒त ते नमो॑ बा॒हु॒भ्यां॒ तव॑ ध॒न्व॑ने ॥ बा॒हु॒भ्यां॒ नमः॥ (11)

Shoulders

या ते॑ हे॒ति॒र्मी॒ढुष्ट॑म॒ ह॒स्ते ब॒भू॒वं ते॒ धनुः॑ ।

तया॑ऽस्मा॒न् वि॒श्व॒त॒स्त्वम॑य॒क्ष्मया॑ परि॒ब्भु॒ज ॥ उ॒प॒बा॒हु॒भ्यां॒ नमः॥ (12)

Elbow to Wrist

Not in challakere rendition

परि॑णो रु॒द्रस्य॑ हे॒ति॒र्वृ॑णक्तु परि॑ त्वे॒षस्य॑ दु॒र्म॒तिर॑घा॒योः ।

अवं स्थिरा म॒घवंद्भ्यस्तनुष्व॒ मीढ्वंस्तो॒काय॒ तन॑याय मृडय॥
मणिबन्धाभ्यां नमः॥ (13)

Wrists

ये ती॒र्थानि॑ प्र॒चर॑न्ति सू॒काव॑न्तो निष॒ङ्गिणः॑ ।
तेषा॒गं सह॑स्रयो॒जनेऽव॑धन्वा॒नि तन्म॑सि ॥ हस्ताभ्यां नमः॥ (14)

Hands

स॒द्योजा॒तं प्र॑पद्यामि स॒द्योजा॒ताय॒ वै नमो॒ नमः॑ ।
भ॒वे भ॑वे॒ नाति॑भवे भवस्व॒ माम् । भ॒वोद्भ॑वाय॒ नमः॑ ॥ अङ्गु॒ष्ठाभ्यां॑ नमः॥
(15)

Roll Ring Fingers on Thumb of each hand

वा॒म॒दे॒वाय॒ नमो॑ ज्ये॒ष्ठाय॒ नमः॑ श्रे॒ष्ठाय॒ नमो॑ रु॒द्राय॒ नमः॑
का॒लाय॒ नमः॑ क॒लं वि॑करणा॒य नमो॑ ब॒लं वि॑करणा॒य नमो॑
ब॒लाय॒ नमो॑ ब॒लप्र॑मथना॒य नमः॑ स॒र्वं भू॑त दमना॒य
नमो॑ मु॒नोन्म॑ना॒य नमः॑ ॥ त॒र्जनी॑भ्यां नमः॥ (16)

Roll Thumb on Ring Fingers of both Hands

अ॒घोरे॑भ्योऽथ॒ घोरे॑भ्यो॒ घोर॑घोर॒तरे॑भ्यः ।
स॒र्वे॑तः स॒र्वं श॑र्वे॒भ्यो नम॑स्ते अस्तु रु॒द्र रू॒पेभ्यः॑ ॥ म॒ध्यमा॑भ्यां नमः॥
(17)

Roll Thumb on Middle Fingers of both Hands

तत्पुरुषाय विद्महे महादेवाय धीमहि ।
तन्नो रुद्रः प्रचोदयात् ॥ अनामिकाभ्यां नमः ॥ (18)

Roll Thumb on Ring Fingers of both Hands

ईशानः सर्वं विद्याना मीश्वरः सर्वभूतानां
ब्रह्माधिपतिर्ब्रह्मणोऽधिपतिर्ब्रह्मा शिवो मे अस्तु सदाशिवोम् ॥
कनिष्ठिकाभ्यां नमः ॥ (19)

Roll Thumb on Little Fingers of both Hands

Not in challakere rendition

नमो हिरण्यबाहवे हिरण्यवर्णाय हिरण्यरूपाय
हिरण्यपतयेऽम्बिकापतये उमापतये
पशुपतये नमो नमः ॥ करतल करपृष्ठाभ्यां नमः ॥ (20)

Rub each palm over other, front and back

नमो वः किरिकेभ्यो देवानां हृदयेभ्यः । हृदयाय नमः ॥ (21)

Touch Heart

नमो गुणेभ्यो गुणपतिभ्यश्च वो नमः ॥ पृष्ठाय नमः ॥ (22)

Touch Back

नमस्तक्षभ्यो रथकारेभ्यश्च वो नमः ॥ कक्षाभ्यां नमः ॥ (21)

Armpit to Waist

नमो हिरण्यबाहवे सेनान्ये दिशां च पतये नमः ॥ पार्श्वाभ्यां नमः ॥ (22)

Trunk

विज्यं धनुः कपर्दिनो विशल्यो बाणवाग्ं उत ।
अनेशनस्येषव आभुरस्य निषङ्गथिः ॥ जठराय नमः ॥ (23)

Stomach

हिरण्यगर्भः समंवर्तताग्रे भूतस्य जातः पतिरेकं आसीत् ।
स दाधार पृथिवीं द्यामुतेमां कस्मै देवाय हविषां विधेम ॥
नाभ्यै नमः । (24)

Navel

मीढुष्टम् शिवंतम शिवो नः सुमनां भव । परमे वृक्ष
आयुधन्निधाय कृत्तिं वसान् आचर पिनाकं बिभ्रदागंहि ॥
कट्यै नमः ॥ (25)

Waist

ये भूतानामधिपतयो विशिखासः कपर्दिनः ॥

तेषागुं सहस्रयोजुनेऽवधन्वांनि तन्मसि ॥ गुह्याय नमः॥ (26)

Upper Reproductive Organs

ये अन्नेषु विविध्यन्ति पात्रेषु पिबन्तो जनान् ।

तेषागुं सहस्रयोजुनेऽवधन्वांनि तन्मसि ॥ अण्डाभ्यां नमः॥ (27)

Lower Reproductive Organs

स शिरा जातवेदाः। अक्षरं परमं पदं। वेदानां शिरं उत्तमम्।

जातवेदसे शिरसि माता ब्रह्म भूर्भुवस्सुवरोम्॥ अपानाय नमः॥ (28)

Anus

मा नो महान्तमुत मा नो अर्भकं मा न उक्षन्तमुत मा न उक्षितम् ।

मा नोऽवधीः पितरं मोत मातरं प्रिया मा नस्तनुवो रुद्र रीरिषः ॥

ऊरुभ्यां नमः॥ (29)

Thighs

एष ते रुद्र भागस्तं जुषस्व तेनाऽवसेन परो

मूर्जवतोऽ तीह्य वतत धन्वा पिनाक हस्तः कृत्तिवासाः॥

जानुभ्यां नमः॥ (30)

Knees

सृष्टृ जित् सो मपा बाहु शूर्ध्व धन्वा प्रतिहिता भिरस्ता ।

बृहस्पते परिंदीया रथेन रक्षोहाऽमित्राः अपृबा धमानः ॥
जङ्घाभ्यां नमः ॥ (31)

Knees to Ankles

विश्वं भूतं भुवनं चित्रं बहुधा जातं जायमानं च यत्।
सर्वो ह्येष रुद्रस्तस्मै रुद्राय नमो अस्तु ॥ गुल्फाभ्यां नमः ॥ (32)

Ankles

ये पथां पथिरक्षय ऐलबृदा यव्युधः।
तेषां सहस्रऽयोजनेऽवधन्वानि तन्मसि ॥ पादाभ्यां नमः ॥ (33)

Feet

अध्यवोचदधिवक्ता प्रथमो दैव्यो भिषक्।
अहीगंश्च सर्वाज्जम्भयन्त्सर्वाश्च यातुधान्यः ॥ कवचाय नमः ॥ (34)

Cross hands across chest touching shoulder

नमो बिल्मिने च कवचिने च नमः श्रुताय च श्रुतसेनाय च ॥
उपकवचाय नमः ॥ (34)

kavacha at elbow level

नमो अस्तु नीलंग्रीवाय सहस्राक्षाय मीढुषे।
अथो ये अस्य सत्त्वानोऽहं तेभ्योऽकरन्नमः ॥ तृतीय नेत्राय नमः ॥ (35)

Index/Middle/Ring at eyes/middle of eyebrows

प्रमुञ्च धन्वंनस्त्वमुभयोरार्त्रियोज्याम्।
याश्च ते हस्त इषवः परा ता भगवो वप ॥ अस्त्राय नमः ॥ (36)

Slap index/middle of right on left palm

य एतावन्तश्च भूयाः सश्च दिशो रुद्रा विंत्स्थिरे।
तेषाः सहस्रयोजनेऽवधन्वानि तन्मसि ॥ दिग्बन्धाय नमः ॥ (37)

Snap middle/thumb with click sound across self

ओं नमो भगवते रुद्राय ॥

1.4 Dashanga Nyasaha

आं मूर्ध्ने नमः ॥ नं नासिकायै नमः ॥ मों ललाटाय नमः ॥
भं मुखाय नमः ॥ गं कण्ठाय नमः ॥ वं हृदयाय नमः ॥
तें दक्षिण हस्ताय नमः ॥ रुं वाम हस्ताय नमः ॥
द्रां नाभ्यै नमः ॥ यं पादाभ्यां नमः ॥

1.5 Panchanga nyasaha

स॒द्योजा॒तं प्र॑पद्यामि स॒द्योजा॒ताय॒ वै नमो॑ नमः ।

भ॒वे भ॑वे॒ नाति॑भवे भवस्व॒ माम् । भ॒वोद्भ॑वाय॒ नमः । पा॒दाभ्यां॑ नमः ॥

वा॒म॒दे॒वाय॒ नमो॑ ज्ये॒ष्ठाय॒ नमः॑ श्रे॒ष्ठाय॒ नमो॑ रु॒द्राय॒ नमः॑

का॒लाय॒ नमः॑ क॒लं वि॑करणा॒य नमो॑ ब॒लं वि॑करणा॒य नमो॑

ब॒लाय॒ नमो॑ ब॒लप्र॑मथना॒य नमः॑

सर्वं॑ भू॒त द॑मना॒य नमो॑ म॒नोन्म॑ना॒य नमः॑ ॥ ऊ॒रुम॑ध्यमाभ्यां॑ नमः ॥

अ॒घोरे॑भ्योऽथ॒ घोरे॑भ्यो॒ घो॒रु॒घो॒रं॒तरे॑भ्यः ।

स॒र्वे॒तः॑ स॒र्वं श॑र्वे॒भ्यो नम॑स्ते अस्तु रु॒द्र रू॒पेभ्यः॑

हृ॒दया॑य नमः ॥

तत्पु॒रुषा॑य वि॒द्महे॑ म॒हादे॒वाय॑ धीमहि ।

तन्नो॑ रु॒द्रः प्र॑चो॒दया॑त् ॥ मु॒खाय॒ नमः॑ ॥

ई॒शानः॑ स॒र्वं वि॑द्या॒ना मी॑श्वरः स॒र्वं भू॑ता॒नां

ब्र॒ह्माधि॑पतिर्ब्रह्म॒णोऽधि॑पति॒

ब्र॒ह्मां शि॒वो मे॑ अस्तु स॒दाशि॒वोम् ॥ मू॒र्ध्ने नमः॑ ॥

1.6 Hamsa gayathri stotram

अस्य श्री हंस गायत्री स्तोत्र महामन्त्रस्य। अव्यक्त पर ब्रह्म ऋषिः ।
अव्यक्त गायत्रि छन्दः। परम हंसो देवता । हंसां बीजं। हंसीं शक्तिः।
हंसों कीलकं। परम हंस प्रसाद सिद्ध्यर्थे जपे विनियोगः॥

हंसां आङ्गुष्ठाभ्यां नमः ।
हंसीं तर्जनीभ्यां नमः ।
हंसूं मध्यमाभ्यां नमः ।
हंसैं अनामिकाभ्यां नमः ।
हंसौं कनिष्ठिकाभ्यां नमः ।
हंसः करतलकर पृष्ठाभ्यां नमः ॥

हंसां हृदयाय नमः ।
हंसीं शिरसे स्वाहा ।
हंसूं शिखायै वषट् ।
हंसैं कवचायहम् ।
हंसौं नेत्रत्रयाय वषट् ।
हंसः अस्त्राय फट् ।

भूर्भुव॑ स्सुव॑रोमिति दिग्बन्धः ॥

1.7 Dhyanam

ध्यानं।

गमा गमस्थं गमनादि शून्यं चिद्रूपदीपं तिमिरापहारम्।
पश्यामि ते सर्वजनान्तरस्थं नमामि हंसं परमात्मरूपम्॥
देहो देवालयः प्रोक्तो जीवो देवस्सनातनः।
त्यजे दज्ञान निर्माल्यं सोऽहं भावेन पूजयेत्॥

हंसो हंसः परम हंसः
हंसस् सोऽहं सोऽहं हंसः॥

हंस हंसायं विद्महे परमहंसायं धीमही।
तन्नो हंसः प्रचोदयात्॥

हंस हंसेति योब्रूयाध् दंसो नाम सदाशिवः।
एवं न्यास विधिं कृत्वा ततस् संपुट मारभेत्॥

1.8 Dik Samputa Nyasaha

ॐ भूर्भुवस्सुवरो ।

ॐ लं । त्रातारमिन्द्रं मवितारमिन्द्रः हवे हवे सुहवः शूरमिन्द्रम् ।
हुवे नु शक्रं पुंरहूत मिन्द्रग्ं स्वस्ति नो मघवां धात्विन्द्रः ॥

लं भर्व धिग्बागे, इन्द्राय वज्रहस्ताय देवाधिपतये, ऐरावत वाहनाय -
सांगाय सायुधाय सशक्तिस परिवाराय - उमामहेश्वर पार्षदाय नमः।
लं इन्द्राय नमः । पूर्व दिग्भागे, इन्द्रः सुप्रीतो वरदो भवतु ॥ (1)

ॐ भूर्भुवस्सुवरो ।

रं । त्वन्नो, अग्ने वरुणस्य विद्वान् देवस्य हेडोऽव यासि सीष्ठाः ।
यजिष्ठो वह्निं तमश् शोशुं चानो विश्वा, द्वेषांसिप् प्रमुं मुग् घ्यस् मत् ॥

रं आग् नेय धिग्बागे, अग्नये शक्ति हस्ताय तेजोऽधि पतयेऽ, अज
वाहनाय

सांगाय सायुधाय सशक्तिस परिवाराय - उमामहेश्वर पार्षदाय नमः।
रं अग्नये नमः । आग्नेय दिग्भागे अग्निः सुप्रीतो वरदो भवतु ॥ (2)

ॐ भूर्भुवस्सुवरो ।

हं । सुगन्तः पन्था मभयं कृणोतु । यस्मिन् नक्षत्रे यम एति राजा ।
यस्मिन् नेन मभ्य षिं चन्त देवाः । तदस्य चित्रं हविषां यजाम ॥

हं दक्षिण धिग्बागे यमाय दण्ड हस्ताय धर्माधि पतये महिष वाहनाय
सांगाय सायुधाय सशक्तिस परिवाराय - उमामहेश्वर पार्षदाय नमः।

हं यमाय नमः । दक्षिण दिग्भागे यमः सुप्रीतो वरदो भवतु ॥ (3)

ॐ भूर्भुवस्सुवरो ।

षं । असुन्वन्त मयंजमान मिच्छस्ते नस् येत् यान् तस्करस् यान् वैषि ।
अन्य मस्म दिच्छ सातं इत्या नमो देवि-निर्ऋते तुभ्यं मस्तु ॥

षं निर्ऋति दिग्भागे निर्ऋतये खड्ग हस्ताय रक्षो धिपतये नर वाहनाय
सांगाय सायुधाय सशक्तिस परिवाराय - उमामहेश्वर पार्षदाय नमः ।
षं निर्ऋतये नमः । निर्ऋति दिग्भागे निर्ऋतिस्सुप्रीतो वरदो भवतु ॥ (4)

ॐ भूर्भुवस्सुवरो ।

वं । तत्वां यामि ब्रह्मणा वन्द मानस् तदा शास्ते यजमानो हविर्भिः ।
अहेडमानो वरुणे हबोध् युरुशः समान आयुः प्रमोषीः ॥

वं पश्चिम दिग्भागे वरुणाय पाश हस्ताय जलाधि पतये मकर वाहनाय
सांगाय सायुधाय सशक्तिस परिवाराय - उमामहेश्वर पार्षदाय नमः ।
वं वरुणाय नमः । पश्चिम दिग्भागे वरुणः सुप्रीतो वरदो भवतु ॥ (5)

ॐ भूर्भुवस्सुवरो ।

यं । आ नो नियुद् भिंश् शतिनीं भिरध् वरम् ।

सहस् रिणीं भिरुपं याहि यज्ञम् ।

वायो, अस्मिन् हविषि मादयस्व । यूयं पातस् स्वस्ति भिस् सदा नः ॥

यं वायव्य दिग्भागे वायवे सांकु शध् वज हस्ताय प्राणाधि पतये मृग
वाहनाय

सांगाय सायुधाय सशक्तिस परिवाराय - उमामहेश्वर पार्षदाय नमः।

यं वायवे नमः । वायव्य दिग्भागे वायुः सुप्रीतो वरदो भवतु ॥ (6)

ॐ भूर्भुवस्सुवरो ।

सं । वयः सोमव व्रते तव । मनस्तू नू षुबिभ्रंतः । प्रजा वन्तो, अशीमहि
।

सं उत्तर दिग्भागे सोमाय अमृत कलश हस्ताय नक्षत्राधिपतये, अश्व
वाहनाय

सांगाय सायुधाय सशक्तिस परिवाराय - उमामहेश्वर पार्षदाय नमः।

सं सोमाय नमः । उत्तर दिग्भागे सोमः सुप्रीतो वरदो भवतु ॥ (7)

ॐ भूर्भुवस्सुवरो ।

शं । तमी शानुज् जगतस् तस्थु षस्पतिम् धियं जिन्व मवसे हूमहे वयम्
।

पूषा नो यथा वेदसा मसद् वृधे रक्षिता पायुर दम्ब शस् स्वस् तये ॥

शं ईशान दिग्भागे, ईशानाय त्रिशूल हस्ताय भूताधि पतये वृषभ वाहनाय

सांगाय सायुधाय सशक्तिस परिवाराय - उमामहेश्वर पार्षदाय नमः।

शं ईशानाय नमः ईशान्य दिग्भागे, ईशानः सुप्रीतो वरदो भवतु ॥ (8)

ॐ भूर्भुवस्सुवरो ।

खं । अस्मे रुद्रा मेहना पर्व तासो वृत्र हत्ये भरं हूतौ सजोषाः ॥

यश् शंसते स्तुवते धारिं पृज्र इन्द्रं ज्येष्ठा, अस्माम् अं वन्तु देवाः ॥

खं ऊर्ध्व दिग्भागे ब्रह्मणे पद्महस्ताय प्रजाधिपतये हंस वाहनाय
सांगाय सायुधाय सशक्तिस परिवाराय - उमामहेश्वर पार्षदाय नमः ।

खं ब्रह्मणे नमः । ऊर्ध्व दिग्भागे ब्रह्मा सुप्रीतो वरदो भवतु ॥ (9)

ॐ भूर्भुवस्सुवरो ।

ह्रीं । स्योना पृथि विभवांस नृक्षरा निवे शनि । यच्छां नृश् शर्म सुप्रथाः ।

ह्रीं अधो दिग्भागे विष्णवे चक्र हस्ताय लोखाधिपतये गरुड वाहनाय
सांगाय सायुधाय सशक्तिस परिवाराय - उमामहेश्वर पार्षदाय नमः ।

ह्रीं विष्णवे नमः । अधो दिग्भागे वष्णुस्सुप्रीतो वरदो भवतु ॥ (10)

1.9 Shodashanga Roudri Karanam

विभूरसिप् प्रवाहं णो रौद्रेणानीकेन पाहि माङ्गने पिपृहि मा मा मां हिंसीः

॥

वह्नि॑रसि हव्य॑ वाह॑नो रौ॒द्रेणा॑नी॒केन॑ पा॒हि मा॑ङ्गने पिपृ॒हि मा॒ मा मां हि॑ऽसीः
॥

श्वा॒ त्रोंसि॑ प्रचे॑ता रौ॒द्रेणा॑नी॒केन॑ पा॒हि मा॑ङ्गने पिपृ॒हि मा॒ मा मां हि॑ऽसीः
॥

तुथो॑सि वि॒श्व वे॑दा रौ॒द्रेणा॑नी॒केन॑ पा॒हि मा॑ङ्गने पिपृ॒हि मा॒ मा मां हि॑ऽसीः
॥

उ॒शिगं॑ सिक्॒वी रौ॒द्रेणा॑नी॒केन॑ पा॒हि मा॑ङ्गने पिपृ॒हि मा॒ मा मां हि॑ऽसीः
॥ (5)

अ॒घांरि॑ रसि॒ बंभा॑री रौ॒द्रेणा॑नी॒केन॑ पा॒हि मा॑ङ्गने पिपृ॒हि मा॒ मा मां हि॑ऽसीः
॥

अ॒व॒स् यु॑रंसि॒ दुव॑स् वान् रौ॒द्रेणा॑नी॒केन॑ पा॒हि मा॑ङ्गने पिपृ॒हि मा॒ मा मां हि॑ऽसीः ॥

शु॒न्ध्यू रंसि॑ मा॒र् जा॒लीयो॑ रौ॒द्रेणा॑नी॒केन॑ पा॒हि मा॑ङ्गने पिपृ॒हि मा॒ मा मां हि॑ऽसीः ॥

सुम्राडंसि कृशा नू रौद्रेणानीकेन पाहि माङ्ग्ने पिपृहि मा मा मां हिंसीः
॥

परि षद्योसि पवं मानो रौद्रेणानीकेन पाहि माङ्ग्ने पिपृहि मा मा मां
हिंसीः ॥ (10)

प्रतक् वांसि नभस् वान् रौद्रेणानीकेन पाहि माङ्ग्ने पिपृहि मा मा मां
हिंसीः ॥

असं मृष् टोसि हव्य सूदो रौद्रेणानीकेन पाहि माङ्ग्ने पिपृहि मा मा मां
हिंसीः ॥

ऋत धामासि सुवर् ज्योती रौद्रेणानीकेन पाहि माङ्ग्ने पिपृहि मा मा
मां हिंसीः ॥

ब्रह्म ज्योति रसि सुवर् धामा रौद्रेणानीकेन पाहि माङ्ग्ने पिपृहि मा मा
मां हिंसीः ॥

अजोस् येकपाद् रौद्रेणानीकेन पाहि माङ्ग्ने पिपृहि मा मा मां हिंसीः
॥ (15)

अहिरसि बुध् नियो रौद्रेणानीकेन पाहि माङ्ग्ने पिपृहि मा मा मां हिंसीः

॥

त्व गस् थिग तैः सर्व पापैः प्रमुच्यते । सर्व भूतेष्व परा जितो भवति ।

ततो भूतप् प्रेत पिशाचब् ब्रह्मराक्ष सयक्ष यमदूत शाकिनी डाकिनी
सर्पश् श्वापद तस्करद् ज्वरा द्युपद् रवो पघाताः ।

सर्वे ज्वलन्तं पश्यन्तु । मां रक्षन्तु ।

यजमानं सक कुटुम्बं सर्वे बक्त महाजनानाम् च रक्षन्तु ॥

1.10 Guhyadhi Mastakaantam Shadanganyasam

मनो ज्योतिर् जुष तामाज्यं विच् छिन्नं यज्ञं समिमंदं धातु ।

बृहस्पतिं स्तनुता मिमंनो विश्वे देवा, इह मांद यन्ताम् ॥ गुह्याय नमः ॥

अबोध् यग् निस् समिधा जनानां प्रति धेनु मिवा यती मुषासम् ।

यद्वा, इवप् प्रवया मुज्जि हांनाः प्रभा नवस् सिस् रते नाक् मच्छां ॥

नाभ्यै नमः ॥

अग्निर् मूर्धा दिवः ककुत् पतिः पृथिव्या, अयम् ।

अपां रेतां सि जिन्वति । हृदयाय नमः ॥

मूर्धानं दिवो, अरतिं पृथिव्या वैश्वानर मृताय जात मग्निम्।
कविः सम्राज् मतिं जिह्मं जनांना मासन्ना पात्रं जन यन्त देवाः॥ कण्ठाय
नमः॥

मर्माणि ते वर्माभिश्रद्धादयामि सोमंस्त्वा राजाऽमृतेनाभिऽवस्ताम्।
उरोर्वरीयो वरिवस्ते अस्तु जयन्तं त्वामनु मदन्तु देवाः॥ मुखाय नमः।

जातवेदा यदि वा पावकोऽसि। वैश्वानरो यदि वा वैद् युतोसि।
शं प्रजाभ्यो यजमानाय लोकम्। ऊर्जं पुष्पं ति ददं दुभ्याव वृथ् स्व॥
शिरसे नमः॥

1.11 Atma Rakshaha

ब्रह्मात् मन् वदं सृजत। तदं कामयत। समात् मनां पद् येयेति।

आत् मन्नात् मन् नित्यामन् त्रयत। तस्मै दशमः हूतः प्रत्यंश्रुणोत्।

स दशं हूतोऽभवत्। दशं हूतो ह वै ना मैषः।

तं वा, एतन् दशंहू तः सन्तम्। दशंहोतेत् याचक्षते पुरोक्षेण। पुरोक्षं
प्रिया, इव हि देवाः॥

आत् मन्नात् मन् नित्यामन् त्रयत। तस्मै सप्तमः हूतः प्रत्यंश्रुणोत्।

स सप्त हूतोऽभवत्। सप्त हूतो ह वै ना मैषः।

तं वा, एतः सप्तहूतः सन्तम्। सप्तहोतेत् याचक्षते पुरोक्षेण। पुरोक्षं प्रिया, इव हि देवाः॥

आत् मुन्नात् मुन् नित्यामन् त्रयत। तस्मै षष्ठः हूतः प्रत्यंश्रुणोत्।

स षड् हूतोऽभवत्। षड् हूतो ह वै नामैषः।

तं वा, एतः षड्हूतः सन्तम्। षड्होतेत् याचक्षते पुरोक्षेण। पुरोक्षं प्रिया, इव हि देवाः॥

आत् मुन्नात् मुन् नित्यामन् त्रयत। तस्मै पञ्चमः हूतः प्रत्यंश्रुणोत्।

स पञ्च हूतोऽभवत्। पञ्च हूतो ह वै नामैषः।

तं वा, एतं पञ्चहूतः सन्तम्। पञ्चहोतेत् याचक्षते पुरोक्षेण। पुरोक्षं प्रिया, इव हि देवाः॥

आत् मुन्नात् मुन् नित्यामन् त्रयत। तस्मै चतुर्थः हूतः प्रत्यंश्रुणोत्।

स चतुर् हूतोऽभवत्। चतुर् हूतो ह वै नामैषः।

तं वा, एतं चतुर् हूतः सन्तम्। चतुर् होतेत् याचक्षते पुरोक्षेण। पुरोक्षं प्रिया, इव हि देवाः॥

तमं ब्रवीत्। त्वं वै मे नेदिष्ठः हूतः प्रत्यंश्रु श्रौषीः।

त्वयै नानाख्यं यातार इति। तस्मान्नु हैनाहुश् चतुर् होतार इत्या चक्षते।

तस्माच्च छुश् रूषुः पुत्राणां हृद् यंतमः। ने दिष्ठो हृद् यंतमः।

नेदिष्ठो ब्रह्मणो भवति। य एवं वेद॥ आत्मने नमः ।

1.12 Shiva Sankalpam

येनेदं भूतं भुवनं भविष्यत् परि-गृही तम् मृते नसर्वम्॥
येन यज्ञस् त्रायते सप्त होता तन्मे मनः शिवसंकल्पमस्तु॥ (1)

येन कर्माणिप् प्रचरन्ति धीरा यतो वाचा मनसा चारु यन्ति।
यत्सं मितं मनः संचरन्ति

यत्सं मितं मनुसंयन्तिप् प्राणि नस् तन्मे मनः शिवसंकल्पमस्तु॥ (2)

येन कर्माण्यु पसो मनीषिणो यज्ञे कुण्वन्ति विदथेषु धीराः।
यदं पूर्व्य यक्ष मन्तं प्रजानां तन्मे मनः शिवसंकल्पमस्तु॥ (3)

यत् प्रज्ञानं मुत चेतो धृतिश्च यज् ज्योति-रन्त रमृतं प्रजासुं।
यस्मान्न ऋते किञ्-चन कर्मक् क्रियते तन्मे मनः शिवसंकल्पमस्तु॥ (4)

सुषा रथि रश्वा निवयं मनुष्यान् मेनियुते पशुभिर् वाजिनीं वान्।
हृत् प्रविष् ठय् यद चरय् यविष्ठं तन्मे मनः शिवसंकल्पमस्तु॥ (5)

यस्मिन् नृचस् साम यजूं षि यस्मिन् प्रतिष्ठा रश्ना भावि भाराः।

यस् मिग्श् चित्तः सर्वं मोतं प्रजानां तन्मे मनः शिवसंकल्पमस्तु॥ (6)

यदत्र षष्ठं त्रिशतं सुवीर्यं यज्ञस्य गुह्यं नवना वृमाय्यं।
दशं पञ्चत् त्रिंशत् यत् परं तन्मे मनः शिवसंकल्पमस्तु॥ (7)

यज् जाग्रतो दूर मुदैतु सर्वं तत्-सुप्-तस्य-तथै वेति।
दूरंग् मं ज्योतिं षां ज्योति रेकं तन्मे मनः शिवसंकल्पमस्तु॥ (8)

येनेदं विश्वं जगतो बभूव ये देवापि महतो जातवेदाः।
तदेवाग् निस् तद् वायुस् तत् सूर्यस् तद् चन्द्र मास्तन्मे मनः
शिवसंकल्पमस्तु॥ (9)

येनद् द्यौः पृथिवी चान् तरिक्षं च ये पर्वताः प्रदिशो दिशश्च।
येनेदं जगद् ध्याप्तं प्रजानां तन्मे मनः शिवसंकल्पमस्तु॥ (10)

ये मनो हृदं यय्ये च देवा ये दिव्या, आपो ये सूर्य रश् मिः।
ते श्रोत्रे चक्षुषी संचरन् तन् तन्मे मनः शिवसंकल्पमस्तु॥ (11)

अचिन् त्यजूचा प्रमे यंचव् व्यक्ता, व्यक्तं परं चयत्।
सूक्ष्मात् सूक्ष्म तरन् ज्ञेयं तन्मे मनः शिवसंकल्पमस्तु॥ (12)

एकां च दश च शतं च सहस्रं च युतञ्च।

नियु तंच प्रयु तज्चार बुदञ् चन् यर् बुदंच
तन्मे मनः शिवसंकल्पमस्तु॥ (13)

ये पञ्च पञ्चादश शतः सहस्रं मयुतं न्यर् बुदं च।
ए अग्नि चित्तेष् टकास्ताः शरीरं तन्मे मनः शिवसंकल्पमस्तु ॥ (14)

वेदाहमेतं पुरुषं महान्तं मादित्यवर्णं तमसः परस्तात्।
यस्य योनिं परि पश्यन्ति धीरास्तन्मे मनः शिवसंकल्पमस्तु॥ (15)

यस्यैतं धीराः पुनन्ति कवयो ब्रह्माणं मेतं त्वां वृणुत मिन्दुं।
स्थावरं जङ्गमं द्यौराकाशं तन्मे मनः शिवसंकल्पमस्तु॥ (16)

परात् परतरं ब्रह्म तत् परात् परतो हरिः।
यत् परात् परतोऽ धीशं तन्मे मनः शिवसंकल्पमस्तु॥ (17)

परात् परतरं चैव तत् पराच्चैव यत् परम्।
यत् परात् परतो ज्ञेयं तन्मे मनः शिवसंकल्पमस्तु॥ (18)

या वेदा दिषु-गायत्री सर्व्व व्यापी महेश्वरी।
ऋग् यजुस् सामां थर् वैश्व तन्मे मनः शिवसंकल्पमस्तु॥ (19)

यो वै देवं महादेवं प्रयतः प्रणतश् शुचिः।

यस्सर्वे' सर्वं वेदैश्च तन्मे मनः शिवसंकल्पमस्तु॥ (20)

प्रयतः प्रणवोकारं प्रणवं पुरुषोत्तमम्।

ओंकारं प्रणवात्मानं तन्मे मनः शिवसंकल्पमस्तु॥ (21)

योऽसौ सर्वेषु वेदेषु पठ्यते ह्यय मीश्वरः।

अकार्यो निर्गुणो ह्यात्मा तन्मे मनः शिवसंकल्पमस्तु॥ (22)

गोभिर्जुष्टं धनैर्नह ह्यायुषा च बलं नच।

प्रजयां पशुभिः पुष्कराक्षं तन्मे मनः शिवसंकल्पमस्तु॥ (23)

त्र्यंबकं यजामहे सुगन्धिं पुष्टिवर्धनम्। उर्वारुकमिव

बन्धनान्मृत्योर्मुक्षीय माऽमृता तन्मे मनः शिवसंकल्पमस्तु॥ (24)

कैलास शिखरे रम्ये शङ्करस्य शिवालये।

देवतास् तत्र मोदन्ति तन्मे मनः शिवसंकल्पमस्तु॥ (25)

कैलास शिखरा वासं हिमवद् गिरि संस्थितं ।

नीलकण्ठं त्रिनेत्रं च तन्मे मनः शिवसंकल्पमस्तु॥ (26)

विश्व तंश् चक्षुरुत विश्व तोमुखो विश्व तोहस्त उत विश्व तंस्पात्।

सं बाहुभ्यां नमन्ति-सं-पतत् त्रैर् द्यावां पृथिवी जूनयन् देव

एकस्तन्मे मनः शिवसंकल्पमस्तु॥ (27)

चतुरो वेदा नधीयीत सर्व शास्त्रमयं विदुः।

इतिहास पुराणानां तन्मे मनः शिवसंकल्पमस्तु॥ (28)

मा नो महान्तमुत मा नो, अर्भकं मा न उक्षन्तमुत मा न उक्षितम्।

मा नोऽवधीः पितरं मोत मातरं प्रिया मा नस्तनुवो

रुद्र रीरिषस्तन्मे मनः शिवसंकल्पमस्तु॥ (29)

मानस्तोके तनये मा न आयुषि मा नो गोषु मा नो, अश्वेषु रीरिषः।

वीरान्मा नो रुद्र भामितोऽवधीर् हविष्मन्तो नमसा

विधेम ते तन्मे मनः शिवसंकल्पमस्तु॥ (30)

ऋतं सत्यं परं ब्रह्म पुरुषं कृष्णपिङ्गलम्।

ऊर्ध्वरेतं विरूपाक्षं विश्वरूपाय वै नमो नमस्तन्मे मनः शिवसंकल्पमस्तु॥

(31)

कद्रुद्राय प्रचेतसे मीढुष्टमाय तव्यसे।

वोचेम शतमं हृदे। सर्वो ह्येष रुद्रस्तस्मै रुद्राय नमो अस्तु

तन्मे मनः शिवसंकल्पमस्तु॥ (32)

ब्रह्म जज्ञानं प्रथमं पुरस्ताद् विसीं मतस् सुरुचो वेन आवः।

स बु॒ध्नियां, उ॒प॒मा, अ॒स्य वि॒ष्ठास् स॒तश्च॒ योनि॒मसंतश्च॒
वि॒व॒स् तन्मे॒ मनः॑ शि॒वसंक॒ल्पमंस्तु॥ (33)

यः प्रा॒णतो नि॒मिष॒तो मंहि॒त्वैक इ॒द्राजा॒ जगंतो ब॒भूव॑।
य ई॒शै, अ॒स्यद् द्वि॒पद॒श्चतु॑ष्पदः कस्मै॑ दे॒वाय॑ ह॒विषां॑ वि॒धेम॒
तन्मे॒ मनः॑ शि॒वसंक॒ल्पमंस्तु॥ (34)

य आ॑त् म॒दा ब॒लदा॒ यस्य॒ विश्वं॑ उ॒पास॑न्ते प्र॒शिषं॑ यस्य॑ दे॒वाः।
यस्य॑ छा॒याऽमृतं॑ यस्य॑ मृ॒त्युः कस्मै॑ दे॒वाय॑ ह॒विषां॑ वि॒धेम॒
तन्मे॒ मनः॑ शि॒वसंक॒ल्पमंस्तु॥ (35)

यो रु॒द्रो, अ॒ग्नौ यो, अ॒प्सु य ओष॑न्धीषु॒ यो रु॒द्रो विश्वा॑
भुव॑नाऽऽवि॒वेश॒ तस्मै॑ रु॒द्राय॑ नमो॑, अस्तु॒ तन्मे॒
मनः॑ शि॒वसंक॒ल्पमंस्तु॥ (36)

ग॒न्ध॒द्वारां दु॒राध॒र्षां नि॒त्यपुं॑ष्टां करी॒षिणी॑म्।
ई॒श्वरी॑ः सर्व॑भू॒तानां॑ त्वा॒मि॒होप॑ह॒ये श्रि॒यं
तन्मे॒ मनः॑ शि॒वसंक॒ल्पमंस्तु॥ (37)

नम॑कं चम॑कं चै॒व पु॒रुष॑सू॒क्तं च॒ यद् वि॒दुः।
महा॑दे॒वं च तत्तु॑ल्यं तन्मे॒ मनः॑ शि॒वसंक॒ल्पमंस्तु॥ (38)

य इदं शिवसंकल्पः सदा ध्यायन्ति ब्राह्मणाः ।
ते परं मोक्षं गमिष्यन्ति तन्मे मनः शिवसंकल्पमस्तु ॥ (39)
हृदयाय नमः ।

1.13 Purusha Suktam

सहस्रशीर्षा पुरुषः । सहस्राक्षः सहस्रपात् ।
स भूमिं विश्वतो वृत्वा । अत्यन्तिष्ठद्दशाङ्गुलम् ।
पुरुष एवेदगं सर्वम् । यद्भूतं यच्च भव्यम् ।
उतामृतत्वस्येशानः । यदन्नैनातिरोहन्ति ।
एतावानस्य महिमा ।
अतो ज्यायागंश्च पूरुषः ॥ १ ॥

पादोऽस्य विश्वा भूतानि । त्रिपादस्यामृतं दिवि ।
त्रिपादूर्ध्व उदैत्पुरुषः ।
पादोऽस्येहाऽऽभवात्पुनः ।
ततो विष्वङ् व्यक्रामत् ।
साशनाशने अभि । तस्माद्विराडजायत ।
विराजो अधि पूरुषः । स जातो अत्यरिच्यत ।
पश्चाद्भूमिमथो पुरः ॥ २ ॥

यत्पुरुषेण हविषाँ । देवा यज्ञमतन्वत ।
वसन्तो अस्यासीदाज्यम् । ग्रीष्म इध्मश्शरद्ध्रुविः ।
सप्तास्यांसन्परिधयः । त्रिः सप्त समिधः कृताः ।
देवा यद्यज्ञं तन्वानाः ।
अबध्नन्पुरुषं पशुम् ।
तं यज्ञं बर्हिषि प्रौक्षन् ।
पुरुषं जातमग्रतः ॥ ३ ॥

तेन देवा अयंजन्त । साध्या ऋषयश्च ये ।
तस्माद्यज्ञात्सर्वहुतः । सम्भृतं पृषदाज्यम् ।
पशूग्स्ताश्चक्रे वायव्यान् । आरुण्यान्ग्राम्याश्च ये ।
तस्माद्यज्ञात्सर्वहुतः । ऋचः सामानि जज्ञिरे ।
छन्दागांसि जज्ञिरे तस्मात् । यजुस्तस्मादजायत ॥ ४ ॥

तस्मादश्वा अजायन्त । ये के चोभयादतः ।
गावो ह जज्ञिरे तस्मात् । तस्माज्जाता अजावयः ।
यत्पुरुषं व्यदधुः । कृतिधा व्यकल्पयन् ।
मुखं किमस्य कौ बाहू । कावूरू पादावुच्येते ।
ब्राह्मणोऽस्य मुखमासीत् । बाहू राजन्यः कृतः ॥ ५ ॥

ऊरू तदस्य यद्वैश्यः । पद्भ्याग् शूद्रो अजायत ।
चन्द्रमा मनसो जातः । चक्षोः सूर्यो अजायत ।

मुखादिन्द्रश्चाग्निश्च । प्राणाद्वायुरजायत ।
नाभ्यां आसीदन्तरिक्षम् । शीर्ष्णो द्यौः समवर्तत ।
पद्भ्यां भूमिर्दिशः श्रोत्रात् ।
तथा लोकाग् अकल्पयन् ॥ ६ ॥

वेदाहमेतं पुरुषं महान्तम् ।
आदित्यवर्णं तमसस्तु पारे ।
सर्वाणि रूपाणि विचित्य धीरः ।
नामानि कृत्वाऽभिवदन् यदास्ते ।
धाता पुरस्ताद्यमुं दाजुहारं ।
शक्रः प्रविद्वान्प्रदिशश्चतस्रः ।
तमेवं विद्वानमृतं इह भवति ।
नान्यः पन्था अयनाय विद्यते ।
यज्ञेन यज्ञमयजन्त देवाः ।
तानि धर्माणि प्रथमान्यासन् ।
ते ह नाकं महिमानः सचन्ते ।
यत्र पूर्वे साध्याः सन्ति देवाः ॥ ७ ॥
शिरसे स्वाहा ॥

अ॒द्भ्यः सम्भू॑तः पृथि॒व्यै रसा॑च्च ।
वि॒श्वक॑र्मणः॒ सम॑वर्तताधि ।
तस्य॒ त्वष्टा॑ वि॒दध॑द्रूपमेति ।
तत्पुरु॑षस्य॒ विश्व॑माजा॒न॒मग्रे॑ ।
वेदा॒हमे॒तं पुरु॑षं म॒हान्त॑म् ।
आ॒दित्य॑वर्णं॒ तम॑सः॒ पर॑स्तात् ।
तमे॒वं वि॒द्वान॒मृत॑ इ॒ह भ॑वति ।
नान्यः पन्था॑ विद्य॒तेय॑ऽनाय ।
प्र॒जाप॑तिश्चरति॒ गर्भे॑ अ॒न्तः ।
अ॒जाय॑मानो बहु॒धा विजा॑यते ॥ ८ ॥

तस्य॒ धीराः॒ परि॑जानन्ति॒ योनि॑म् ।
मरी॑चीनां प॒दमि॑च्छन्ति वे॒धसः॑ ।
यो दे॒वेभ्य॑ आत॑पति ।
यो दे॒वानां॑ पु॒रोहि॑तः ।
पूर्वो॑ यो दे॒वेभ्यो॑ जा॒तः ।
नमो॑ रु॒चाय॑ ब्राह्म॑ये ।
रुचं॑ ब्रा॒ह्मं ज॒नय॑न्तः ।
दे॒वा अग्रे॑ तद॑ब्रुवन् ।
यस्त्वै॒वं ब्रा॑ह्म॒णो वि॒द्यात् ।
तस्य॑ दे॒वा अस॑न् व॒शे ॥ ९ ॥

ह्रीश्च ते लक्ष्मीश्च पतन्यौ ।
अहोरात्रे पार्श्वे । नक्षत्राणि रूपम् ।
अश्विनौ व्यात्तम् । इष्टं मनिषाण ।
अमुं मनिषाण । सर्वं मनिषाण ॥ १० ॥
शिकायै वषट् ॥

1.14 Aprathiratham

आशुः शिशा॑नो वृष॒भो न यु॒ध्मो घ॒नाघ॒नः क्षोभ॑णश्चर्षणी॒नाम् ।
संक्र॑न्दं नोऽ निमि॒ष ए॑कवी॒रः श॒तः सेना॑, अजय॑त् सा॒कमिन्द्रः॑ ॥ (1)

संक्र॑न्दं नेना निमि॒षेणं जि॒ष्णुना॑ यु॒त्का॒रेणं दुश् च्य॒वनेन॑ धृ॒ष्णुना॑ ।
तदिन्द्रे॑ण जय॑त्-तथ् स॒हध्वं॑ यु॒धो नर॑ इषु॒हस्तेन॑ वृ॒ष्णा ॥ (2)

स इषु॑ हस् तैः॒सनि॑ ष॒ङ्गि भि॑र् व॒शी सग्ग् स्र॑ष्टा सयु॒ध इन्द्रो॑ गु॒णेन॑ ।
सः॒ सृष्ट॑ जि॒त्सो म॒पा बा॑हु श॒ध्यूर्ध्व ध॑न्वा, प्र॒तिहि॑ता भि॒रस्ता॑ ॥ (3)

बृह॑स्प॒ते परि॑ दीया॒ रथे॑न रक्षो॒हाऽ मि॒त्राः अप॒बा ध॑मानः ।
प्र॒भज् जन्थ् सेनाः॑ प्र॒मृणो॑ यु॒धा जय॑न् न॒स्माकं॑ मे॒ध्य वि॒ता रथा॑नाम् ॥ (4)

गो॒त्रभि॑दं गो॒विदं॑ वज्र॑बाहुं जय॑न्त॒ मज्मं॑ प्र॒मृणन्त॑ मोज॑सा ।

इमं संजाता, अनुं वीरयध्वं मिन्द्रं सखायोऽ नुसं रंभध्वम्॥ (5)

बलविज्ञायः स्थविरः प्रवीरः सहंस्वान्, वाजी सहमान उग्रः।
अभिवीरो, अभिसत्वा सहोजा जैत्रमिन्द्र रथमा तिष्ठ गोवित्॥ (6)

अभिगोत्राणि सहसा गाहमानोऽ दायो वीरः शतमन्यु रिन्द्रः।
दुश् च्यवनः पृतना षाडं युध्योऽ स्माकं सेनां, अवतु प्र युत्सु॥ (7)

इन्द्रं आसां नेता बृहस्पतिर् दक्षिणा यज्ञः पुर एतु सोमः।
देवसेनानां मभिभज्ज तीनां जयन्तीनां मरुतो यन् त्वग्रै ॥ (8)

इन्द्रस्य वृष्णो वरुणस्य राज्ञं आदित्यानां मरुताः शर्ध्वं उग्रम्।
महामनसां भुवनच्य वानां घोषो देवानां जयता मुदस्थात्॥ (9)

अस्माक मिन्द्रः समृते षुध् वजेष् वस्मा कंया, इषं वस्ता जयन्तु।
अस्माकं वीरा, उत्तरे भवन्त वस्मानुं देवा, अवता हवेषु॥ (10)

उद् धर्षय मघवन् नायुधान् युत्सत्वंनां मामकानां महाः सि।
उद् वृत् रहन् वाजिनां वाजिनां युद्रथानां जयतामेतु घोषः॥ (11)

उप प्रेत जयता नरः स्थिरा वः सन्तु बाहवः।
इन्द्रो वः शर्म यच् छत्वना धृष्याय थाऽसंथ। (12)

अवंसृष्टा परां पतु शरंव्ये, ब्रह्मसः शिता।

गच्छा मित्रान् प्रविंशु मैषां कं चनोच् छिषः॥ (13)

मर्माणि ते वर्माभिश् छादयामि सोमस्त्वा राजामृते नृभिः वस्तां।

उरोर् वरीयो वरिवस्ते, अस्तु जयन् तृत्वा-मनुं मदन्तु देवाः॥ (14)

यत्र बाणाः सम्पतन्ति कुमारा विशिखा, इव।

इन्द्रो नस्तत्र वृत्रहा विश्वाहा शर्म यच्छतु। (15)

असुरा नजयन् तदप् प्रतिरथस्या,

प्रतिर थृत्वं यदप् प्रतिरथन् द्विती योहो तान्वाहा

प्रत्ये वते नयजं मानो भ्रातृव्यां जयत्यथो,

अनं भिजितमे वाभिजयति दशर्चं भवति दशाक्षरा

विराड् विराजे मौ लोकौ विधृता वनयोर् लोकयोर् विधृत्या,

अथो दशाक्षरा विराडन्नं विराड् विराज् येवान् नाद्ये प्रतिं तिष्ठत्य संदिववा,

अन्तरिक्ष मन्तरिक्ष मिवाग्नी ध्रमाग्नीधने

कवचाय हुं

प्रति पूरुष मेकं कपालान् निर्व पत्येक मतिरिक्
तयावन्तो गृह्याः स्मस्तेभ्यः कमंकरं
पशूनाः शर्माऽसि शर्म यजमानस्य शर्म मे
यच्छैकं एव रुद्रो नद् वितीयाय तस्थ
आखुस्ते रुद्र पशुस्तं जुषस्वैष ते रुद्र
भागः सहस् वस्त्राऽम् बिकया तं जुषस्व
भेषजं गवेऽश्वाय पुरुषाय भे षजमथो,
अस्मभ्यं भे षजः सुभेष जुंयथाऽ संति।

सुगं मेषाय मेष्या, अवांम्ब रुद्रमंदि मह्यं देवं त्र्यंबकम्।
यथा नः श्रेयं सःकरद् यथा नो
वस्यं सःकरद्यथा नः पशुमतः करद्यथा नोव व्यव साययात्॥

त्र्यंबकं यजामहे सुगन्धिं पुष्टिवर्धनम्।
उर्वारुकमिव बन्धनान्मृत्योर्मुक्षीयमाऽमृतात्।

एष ते रुद्रभागस्तं जुषस्व तेनाऽवसेनं
परो मूजंवतो तीह्यवंत त धन्वा पिनाकहस्तः कृत्तिवासाः
प्रति पूरुष मेकं कपा लान् निर्वपति।
जाता, एव प्रजारुद्रान् निरवंदयते। एकमतिरिक्तम्।
जनिष्य माणा एव प्रजारुद्रान् निरवंदयते।

एकं कपाला भवन्ति। एक धैवरुद्रन् निरवन्दयते।
नाभि घारयति। यदभि घारयेत्।
अन्तरव चारिणः रुद्रं कुर्यात्।
एकोल् मुकेनयन्ति। (1)

तद्धि रुद्रस्य भागु धेयम्।
इमां दिशय्यन्ति। एषावै रुद्रस्यदिक्।
स्वायां मेवदिशि रुद्रन् निरवन्दयते।
रुद्रोवा, अपशुकाया, आहुत्यै नातिष्ठत।
असौते पशुरिति निर्दि शेद्यं द्विष्यात्।
यमेवद् वेष्टि। तमस्मै पशुं निर्दि शति।
यदि नद् विष्यात्। आखुस्ते पशुरिति ब्रूयात्। (2)

नग्राम्यान् पशून्, हिनस्ति।
नारण्यान्। चतुष्पथे जुहोति।
एषवा, अग्नीनां पड्वीं शोनामं। अग्निवत् येवजुहोति।
मध्यमेनं पूर्णेनं जुहोति, सुग् घ्येषा।
अथोखलुं। अन्तमे नैवहो त्व्यम्।
अन्तत एवरुद्रन् निर वन्दयते। (3)

एषतेरुद्रभागः सहस् वस्त्राऽम्बिकु येत्याह।
शरद्धा, अस्याम् बिकुस् वसां।

तया॒वा, ए॒षहि॑नस्ति।

यग्ं हि॒नस्ति॑। तयै॒ वैन॑ग्ं स॒हश॑मयति।

भे॒ष॒जंग॑व॒ इत्या॑ह। याव॑न्त ए॒व ग्रा॒म्याःप॒शवः॑।

तेभ्यो॑ भे॒ष॒जंक॑रोति। अवा॑म्ब रु॒द्रम॑दि म॒हीत्या॑ह।

आ॒शिषं॑ मे॒वै ता॑मा शा॑स्ते। (4)

त्र्य॑ंबकं॒यजा॑मह॒ इत्या॑ह।

मृ॒त्योर्मु॑क्षीय॒माऽमृ॒ता दि॒ति वा॒वै तदा॑ह। उ॒त्कि॑रन्ति।

भग॑स्यली॒फ् सन्ते॑। मू॒ते कृ॒त्वाऽऽ सं॑जन्ति।

यथा॒ जन॑य्य॒तेऽव॑सं॒करो॑ति। ता॒द् गे॒वत॑त्।

ए॒षते॑ रु॒द्र भा॒ग इत्या॑ह नि॒रव॑न्त्यै। अ॒प्र॒ती क्ष॒माय॑न्ति।

अ॒पःप॑रि॒षिज्च॑ति।

रु॒द्रस् या॒न् तर् हि॑त्यै । प्र॒वा, ए॒तेऽस्मा॑ल्लो॒काच् च्य॑वन्ते।

येत्र्य॑म्ब कै॒श्वर॑न्ति। आ॒दित्यं॑ च॒रुं पु॒नरे॑त् य॒निर्व॑पति।

इ॒यंवा, अ॒दि॒तिः। अ॒स्यामे॒व प्र॑ति॒ तिष्ठ॑न्ति॥ (5)

वि॒भ्राड् बृ॒हत् पि॒बतु॑ सो॒म्यं

म॒ध्वायु॑र् दध॒द् य॒ज्ञप॑ता॒ ववि॑हतम्।

वा॒त॒जू तो॒यो अ॑भि॒ रक्षं॑ ति॒त्मना॑

प्र॒जाः पु॑पोष पु॒रु॒धा वि॑रा॑जति॥

ने॒त्रत्र॑याय॒ वौषट्॑॥

1.16 Tvamagne Rudro Anuvakaha

त्वमङ्ग्ने रुद्रो, असुरो म॒हो दि॒वस् त्वग्ं श॒र्धो मा॒रुतं पृ॒क्ष ई॒शिषे ।
त्वं वा॒तै ररु॒णैर् या॑सि शङ्ख॒ यस्त्वं पू॒षा वि॑ध॒तः पा॑सि नु॒त्मना॑ ॥

आ वो॒ राजा॑ नमध् व॒रस्य॑ रु॒द्रग्ं हो॒ताग्ं स॒त्य य॒ज्ञग्ं रो॑दस् योः ।
अ॒ग्निं पु॒रा त॑न यि॒त्नो रु॒चित् ता॒द् धि॒र॑ण्य रू॒प म॑व॒से कृ॑णुध्वम् ॥

अ॒ग्निर् हो॒ता नि॑ष॒सा दा॒ यजी॑य् या॒नु प॒स्थे मा॒तुः सु॑र॒भा॒वुं लो॒के ।
यु॒वां क॒विः पु॑रु॒निष्ठ ऋ॒ता॒वां ध॒र्ता कृ॑ष्टी॒ नामु॑त म॒ध्यं इ॒द्धः ।

सा॒ध्वी म॑कर् दे॒ववीं॑ ति॒न्नो, अ॒द्य य॒ज्ञस्य॑ जि॒ह्वाम॑ वि॒दाम् गु॒ह्याम्
स आ॒युरा॑ङ्गा॒त् सु॑र॒भिर्व॑सा॒नो भ॒द्राम॑कर् दे॒वहू॑ ति॒न्नो, अ॒द्य ॥

अ॒क्र॑न्द द॒ग्निः स्त॒न य॑न्नि व॒द्यौः क्षा॒मा रे॑रि॒हद् वी॒रुधः॑ स॒म॒जन् ।
स॒द्यो ज॑ज्ञा॒नो वि॒ही मि॒द्धो, अ॒ख्य॒ दारो॑ द॒सी भा॒नुना॑ भा॒त्यन्तः॑ ॥

त्वे व॒सूनि॑ पु॒र्वणी॑ क॒होत॑र् द॒ोषा व॒स्तो रे॑रि॒रे य॒ज्ञिया॑सः ।
क्षा॒मे व॒विश्वा॑ भु॒व॒नानि॑ यस् मि॒न्थ् सꣳ सौ॑ भ॒गानि॑ द॒धिरे॑ पा॒व॒के ॥

तुभ्यं ता, अङ्गिरस्तम् विश्वाः सुक् क्षितयः पृथक्।
अग्ने कामाय येमिरे॥

अश्याम् तंकामं मऽग्ने तवोत् यश्यामं रयिः रयिवः सुवीरम्
अश्याम् वाजम्भि वाजयन् तोऽश्यामद् द्युम्न मज राजरन्ते॥

श्रेष्ठंय विष्ठ भार ताऽग्ने द्युमन्त माभर।
वसो पुरुस् पृहः रयिम्॥

सश्विं तानस् तन्यतू रोच नस्था, अजरेभिर् नानंदद् भिर् यविष्ठः।
यः पावकः पुरुतमः पुरुणि पृथून् यग्नि रनुयाति भवन्॥

आयुंष्टे विश्वतो दध द्य मग्निर् वरेण्यः।
पुनस्ते प्राण आऽयन्ति परा यक्ष्मः सुवामि ते॥

आयुर्दा, अग्ने हविषो जुषाणो घृत प्रतीको घृतयो निरेधि।
घृतं पीत्वा मधु चारु गव्यं पितेव पुत्रम्भि रक्ष ताद्रिमम्॥

तस्मै ते प्रतिहर्यते जातवेदो विचर्षणे।
अग्ने जनामि सुष्टु तिम्॥

दिवस्परि प्रथमं जज्ञे, अग्नि रस्मद् द्वितीयं परि जातवेदाः।

तृतीयं म॒प्सु नृम॑णा, अज॑स्र॒ मिन्धा॑न ए॒नं ज॑रते स्वा॒धीः॥

शुचिः॑ पाव॒क॒ व॒न्द्योऽग्ने॑ बृह॒द् वि॒रोच॑से।
त्वं घृ॒ते भि॒राहु॑तः॥

दृ॒शा॒नो रु॒क्म उ॒र्व्या॒व् य॑द् यौ॒द् दु॒र्मर् ष॒ मायुः॑ श्रि॒ये रु॑चा॒नः।
अ॒ग्नि र॒मृ॒तो, अ॒भव॒द् वयो॑भिः यदे॑ नृ॒द्यौर ज॑नयत् सु॒रेताः॥

आ यद्वि॑षे नृ॒पतिं॑ तेज॒ आ॒न॒ट् शुचि॑ रे॒तो नि॑षि॒क्तं द्यौर॒भीके॑।
अ॒ग्निः श॒र्ध मन॑व॒द्यं यु॒वा॒न॒ग्ग् स्वा॒ धि॒यं ज॑नयत् सू॒दय॑च्च ॥

स॒ते जी॑यसा॒ मन॑सा॒ त्वो॒तं उ॒त शि॑क्षस्-वप्-प्र॒त्-यस्य॑ शि॒क्षोः।
अ॒ग्ने रा॒यो नृ॒तं म॑स्य॒ प्रभू॑तौ भू॒यामं॑ ते सु॒ष्टु॒त य॑श्च॒ वस्वः॑।

अ॒ग्ने स॒ह॒न्त॒ मा॒भ॒र द्यु॒म्-न॑स्यं प्रा॒स॒हा र॒यिम्।
वि॒श्व॒ा यश् च॑र्ष॒णी र॒भ्या॑सा वा॒जे॑षु सा॒स॒ह॒त्।

तम॑ग्ने पृ॒त॒ना॒स॒ह॑ र॒यिः॑ स॒ह॒स्व॒ आ भ॑र।
त्वः॑ हि स॒त्यो, अ॒द्भु॑तो दा॒ता वा॒ज॑स्य गोम॑तः॥

उ॒क्षान्ना॑य वृ॒शान्ना॑य॒ सोमं॑ पृ॒ष्ठाय॑ वे॒धसे॑।
स्तोमै॑र् वि॒धे मा॒ऽग् नये॑॥

व॒द्मा हि॑ सू॒नो, अ॒स्य॑द् म॒सद् वा॑ च॒क्रे, अ॒ग्नि॒र् ज॒नु षाऽज् मान्न॑म्।
स॒त्वन्नं॑ ऊ॒र् ज॒सन् ऊ॒र्जं॑ धा॒ राजे॑ व॒जे र॒वृके॑ क्षे॒ष् य॒न्तः॥

अ॒ग्न॒ आयूः॑ षि॒ पव॑स॒ आसु॑ वो॒र् ज॒मिषं॑ च नः।
आ॒रे बा॑ध॒स्व दु॒च्छु ना॑म्॥

अ॒ग्ने प॑व॒स् व॒स् व॒पा, अ॒स्मे वर्चः॑ सु॒वीर्य॑म्
दध॒त्पोषः॑ रु॒यिं म॒यि॥

अ॒ग्ने पा॑व॒क रो॒चिषां॑ म॒न्द्रयां॑ दे॒व जिह्वा॑यां।
आ दे॒वान् वंक्षि॑ यक्षिं च॥

स नः॑ पा॒व॒क दी॒दि वोऽग्ने॑ दे॒वाः इ॒हाऽऽव॑ह।
उप॑ य॒ज्ञः ह॒विश् च॑नः॥

अ॒ग्निः शुचि॑व् व्र॒त तमः॑ शुचि॒र् विप्रः॑ शुचिः॑ क॒विः।
शुचीं॑ रोच॒त आहु॑तः॥

उद॑ग्ने शुचं॑ य॒स्तव॑ शु॒क्रा, भ्राज॑न्त ई॒रते॑।
तव॑ ज्योती॒गंष् य॒र्चयः॑॥

त्वमग्ने रुद्रो असुरो महो दिवः। त्व॑ शर्धो॑ मारुतं पृक्ष ईशिषे।
त्वं वातैररुणैर्यासि शङ्गयः। त्वं पूषा वि॑धुतः पांसि॒ नु त्मना॑।

देवां दे॒वेषु॑ श्रयद्ध्वम्। प्रथ॑मा द्वितीये॑षु श्रयद्ध्वम्।
द्वितीया॑स् तृतीये॑षु श्रयद्ध्वम्। तृतीया॑श् चतुर्थे॑षु श्रयद्ध्वम्।
चतुर्थाः पञ्च॑मेषु॑ श्रयद्ध्वम्। पञ्च॑माः षष्॑ ठेषु॑ श्रयद्ध्वम्।

षष्ठाः सप्त॑मेषु॑ श्रयद्ध्वम्। सप्त॑मा, अष्ट॑मेषु॑ श्रयद्ध्वम्।
अष्ट॑मा-नव॑मेषु॑ श्रयद्ध्वम्। नव॑मा-दश॑मेषु॑ श्रयद्ध्वम्।
दश॑मा, ए॒का द॒शेषु॑ श्रयद्ध्वम्। ए॒का॒द॒शा द्वा॑ द॒शेषु॑ श्रयद्ध्वम्।
द्वा॑ द॒शास् त्रयो॑ द॒शेषु॑ श्रयद्ध्वम्। त्रयो॑ द॒शाश् च॑त॒र् द॒शेषु॑ श्रयद्ध्वम्।
च॒त॒र् द॒शाः पञ्च॑ द॒शेषु॑ श्रयद्ध्वम्। पञ्च॑ द॒शाः षोड॑शेषु॑ श्रयद्ध्वम्।
षोड॑शाः सप्त॑ द॒शेषु॑ श्रयद्ध्वम्। सप्त॑ द॒शा, अ॒ष्टा द॒शेषु॑ श्रयद्ध्वम्।

अ॒ष्टा॒द॒शा, ए॒कान् न॒विः॑ शेषु॑ श्रयद्ध्वम्। ए॒का॒न् न॒विः॑ शा वि॑ःशेषु॑ श्रयद्ध्वम्।

वि॑ःशा, ए॒क वि॑ः शेषु॑ श्रयद्ध्वम्। ए॒क॒वि॑ः शा द्वा॑ वि॑ःशेषु॑ श्रयद्ध्वम्।
द्वा॑ वि॑ःशास् त्रयो॑वि॑ः शेषु॑ श्रयद्ध्वम्। त्रयो॑वि॑ः शाश् च॑त॒र् वि॑ः शेषु॑ श्रयद्ध्वम्।

च॒त॒र् वि॑ःशाः पञ्च॑वि॑ः शेषु॑ श्रयद्ध्वम्। पञ्च॑वि॑ः शाः षड् वि॑ःशेषु॑ श्रयद्ध्वम्।

षड् वि॑ःशाः सप्त॑ वि॑ः शेषु॑ श्रयद्ध्वम्। सप्त॑ वि॑ःशा, अ॒ष्टा वि॑ः शेषु॑

श्रयद्ध्वम्।

अष्टा विः शा, एकान् नत्रिः शेषु श्रयद्ध्वम्। एकान् नत्रिः शास् त्रिः शेषु श्रयद्ध्वम्।

त्रिः शा, एकत्रिः शेषु श्रयद्ध्वम्। एकत्रिः शा द्वा त्रिः शेषु श्रयद्ध्वम्। द्वात्रिः शास् त्रयस् त्रिः शेषु श्रयद्ध्वम् ।

देवाँस् त्रिरेका दशास् त्रिस् त्रयस् त्रिःशाः।

उत्तरे भवत । उत्तर वर्त् मान् उत्तर सत्त्वानः। यत्कांम इदं जुहोमि।
तन्मे समृद् यताम्। वयग् स्याम पतयो रयी णाम्। भूर्भुवः स्वः स्वाहा॥

अस्त्रायफट्

1.17 Panchanga sagrucchajapeth

सद्योजातं प्रपद्यामि सद्योजाताय वै नमो नमः।

भुवे भवे नातिभवे भवस्व माम्। भवोद्धवाय नमः॥

वामदेवाय नमो ज्येष्ठाय नमश्श्रेष्ठाय नमो रुद्राय नमः कालाय नमः कलंवि
नमो बलंविकरणाय नमो बलाय नमो बलप्रमथनाय नमस्सर्वभूतदमनाय
नमो

मनोन्मनाय नमः॥

अ॒घोरे॑भ्योऽथ॒ घोरे॑भ्यो घोर॒घोर॑तरेभ्यः ।

स॒र्वे॑तः॒ सर्व॑ शर्वे॑भ्यो नम॑स्ते अस्तु रु॒द्ररू॑पेभ्यः ॥

तत्पुरु॑षाय वि॒द्महे॑ महादे॒वाय॑ धीमहि । तन्नो॑ रु॒द्रः प्रचो॑दयात् ॥

ई॒शान॑स्सर्वविद्या॒नां ई॒श्वर॑स्सर्वभू॒तानां॑ ब्रह्माधि॑पति॒-
रब्र॑ह्म॒णोऽधि॑पति॒-रब्र॑ह्मा शि॒वो मे॑ अस्तु सदाशि॒वोम् ॥

1.17.1 Alternate

हृ॒गं स॑श् शु॒चि ष॑द् वसु॒रन् तरि॑ क्षु॒सद् धो॑ता वे॒दिष॑ दति थि॒र् दरो॑ ण॒सत् ।
नृ॒षद् व॑र॒सद् रु॑त स॒ब् यो म॑सद॒ब् जा गो॑जा, ऋ॒तजा॑, अ॒द्रिजा॑, ऋ॒तं
बृ॑हत् ॥

प्र॒तद् वि॑ष्णुंस्तवते वी॒र्या॑य । मृ॒गो न भी॑मः कुं॒चरो॑ गि॒रि॒ष्ठाः ।
यस्यो॑रुषुं त्रि॒षु वि॑क्रम॑णेषु । अधि॑क्षि॒यन्ति॑ भुव॑नानि॒ विश्वा॑ ।

त्र्य॑म्बकं यजामहे सु॒गन्धिं॑ पु॒ष्टि॒वर्ध॑नम् ।
उ॒र्वारु॑कमि॒व ब॑न्ध॒नान्मृ॑त्योर्मु॒क्षीय॑ माऽमृ॒तात् ।

तत्सं॑ वि॒तुर् वृ॑णीमहे । व॒यं दे॒वस्य॑ भो॒ज॑नम् ।

श्रेष्ठः सर्वं धातमं । तुरं भगंस्य धीमहि ॥

विष्णुर् योनिं कल्पयतु । त्वष्टां रूपाणि पिशतु ।

आसिं चतु प्रजापतिः । धाता गर्भं दधातु मे ॥

1.18 Ashtanga Pranamaha

हिरण्यगर्भः समवर्तताग्रे भूतस्य जातः पतिरेकं आसीत्।

स दाधार पृथिवीं द्यामुतेमां कस्मै देवाय हविषां विधेम॥

ॐ उमा महेश्वराभ्यां नमः (1)

यः प्राणतो निमिषतो महित् वैक इद्राजा जगंतो बभूव।

य ईशे, अस्यद् द्विपदश् चतुष्पदः कस्मै देवाय हविषां विधेम॥

ॐ उमा महेश्वराभ्यां नमः (2)

ब्रह्मं जज्ञानं प्रथमं पुरस्ताद् विसीं मतस् सुरुचो वेन आवः।

स बुध् नियां, उपमा, अस्य विष्टास् सतश्च योनि मसं तश्च विवः॥

ॐ उमा महेश्वराभ्यां नमः (3)

मही द्यौः पृथिवी च न इमं यज्ञं मिमिक्षताम्।

पिपृतां नो-भरीं मभिः॥

ॐ उमा महेश्वराभ्यां नमः (4)

उपंश् वासय पृथिवी मुतद् यां पुरुत्रा ते मनुतां विष्टितं जगत्।
स दुन्दुबे स्रजू रिन्द्रेण देवैर् दूराद् दवीयो, अपंसे ध्रुशत् रून्॥
ॐ उमा महेश्वराभ्यां नमः (5)

अग्ने नयं सुपतां राये, अस्मान् विश्वानि देव वयुनानि विद्वान्।
युयोध् यंस्मज् जुहु-राण-मेनो भूर्यिष् ठान्ते नमं उक्तिं विधेम॥
ॐ उमा महेश्वराभ्यां नमः (6)

या ते, अग्ने रुद्रिया तनूस् तयानः पाहि तस्यांस्ते स्वाहा याते,
अग्नेऽ याशया रंजाशया हंराशया तनूर् वर्-षिष्ठा-गह्वरेष्-ठोग्रं वचो,
अपा वधीं त्वेषव् वचो, अपां वधीग् स्वाहा॥
ॐ उमा महेश्वराभ्यां नमः (7)

इमं यमप् प्रस् तुर माहि सीदाङ्-गिरोभिः पितृभिः संविदानः।
आत्वा मन्त्राः कवि शस्ता वहन्-त्वेना राजन् हविषां माद यस्व॥
ॐ उमा महेश्वराभ्यां नमः (8)

उरसा शिरसा दृष्ट्या मनसा वचसा तथा।
पद्भ्यां कराभ्यां कर्णाभ्यां प्रणा मोष्टाङ्ग उच्यते॥

2 Laghunnyasam

ॐ अथात्मानगं शिवात्मानं श्री रुद्ररूप-न्ध्यायेत् ॥

शुद्धस्फटिक सङ्काशन् त्रिनेत्रम् पञ्च वक्त्रकम् ।
गङ्गाधरन् दशभुजं सर्वा भरण भूषितम् ॥

नीलग्रीवं शशाङ्काङ्कन् नाग यज्ञोप वीतिनम् ।
व्याघ्र चर्मोत् तरीयञ्च वरेण्य मभय प्रदम् ॥

कमण्डल्-वक्ष सूत्राणान् धारिणं शूल पाणिनम् ।
ज्वलन्तम् पिङ्ग लजटा शिखा मुद्ग्योत धारिणम् ॥

वृष स्कन्ध समारूढं उमा देहार्थ धारिणम् ।
अमृतेनाप् लुतं शान्तन् दिव्य भोग समन्वितम् ॥

दिग् देवता समा युक्तं सुरासुर नमस्कृतम् ।
नित्यञ् चशाश्व तं शुद्धन् ध्रुव-मक्षर-मव्ययम् ।
सर्व व्यापिन-मीशानं रुद्रं-वै विश्वरूपिणम् ।
एवन् ध्यात्वा द्विजस् सम्यक् ततो यजनमारभेत् ॥

अथातो रुद्रस् नानार् चना भिषेक विधिं-व्यां क्ष्यास्यामः ।

आदित एव तीर्थेस् नात्वा,
उदेत्य शुचिः प्रयतो ब्रह्मचारी शुक्लवासा देवाभिमुख-स्थित्वा,
आत्मनि देवता-स्थापयेत् ॥

प्रजनने ब्रह्मा तिष्ठतु ।
पादयोर् विष्णुस्तिष्ठतु ।
हस्तयोर् हरस्तिष्ठतु ।
बाह्वो रिन्द्रस्तिष्ठतु ।
जठरे-ऽअग्निस्तिष्ठतु ।
हृदये शिवस्तिष्ठतु ।
कण्ठे वसवस्तिष्ठन्तु ।
वक्त्रे सरस्वती तिष्ठतु ।
नासिकयोर्-वायुस्तिष्ठतु ।
नयनयोश्-चन्द्रा दित्यौ तिष्ठेताम् ।
कर्णयो रश्विनौ तिष्ठेताम् ।
ललाटे रुद्रास्तिष्ठन्तु ।
मूर्ध्-न्यादित्-यास्तिष्ठन्तु ।
शिरसि महादेवस्तिष्ठतु ।
शिखायां-वाँमदेवास्तिष्ठतु ।
पृष्ठे पिनाकी तिष्ठतु ।
पुरतश्-शूली तिष्ठतु ।
पार्श् वयोश् शिवा शङ्करौ तिष्ठेताम् ।

सर्वतो वायुस्तिष्ठतु ।

ततो बहिस् सर्वतो-ऽग्निर् ज्वाला माला-परि वृतस्तिष्ठतु ।

सर्वेषु वङ्गेषु सर्वा देवता यथास्थानन्-तिष्ठन्तु ।

मागं रक्षन्तु ।

अग्निर्मे वाचि श्रितः । वाघृदये । हृदय-म्मयि । अहममृते । अमृत-
म्ब्रह्मणि ।

वायुर्मे प्राणे श्रितः । प्राणो हृदये । हृदय-म्मयि । अहममृते । अमृत-
म्ब्रह्मणि ।

सूर्यो मे चक्षुषि श्रितः । चक्षुर् हृदये । हृदय-म्मयि । अहममृते । अमृत-
म्ब्रह्मणि ।

चन्द्रमा मे मनसि श्रितः । मनो हृदये । हृदय-म्मयि । अहममृते । अमृत-
म्ब्रह्मणि ।

दिशो मे श्रोत्रे श्रिताः । श्रोत्रगुं हृदये । हृदय-म्मयि । अहममृते । अमृत-
म्ब्रह्मणि ।

आपो मे रेतसि श्रिताः । रेतो हृदये । हृदय-म्मयि । अहममृते । अमृत-
म्ब्रह्मणि ।

पृथिवी मे शरीरे श्रिता । शरीरगुं हृदये । हृदय-म्मयि । अहममृते । अमृत-
म्ब्रह्मणि ।

ओषधि वनस्पतयो मे लोमंसु श्रिताः । लोमानि हृदये । हृदय-म्मयि ।
अहममृते । अमृत-म्ब्रह्मणि ।

इन्द्रो मे बले श्रितः । बलगुं हृदये । हृदय-म्मयि । अहममृते । अमृत-

म्ब्रह्मणि ।

पुर्जन्यो मे मूर्द्धनि श्रितः । मूर्धा हृदये । हृदय-म्मयि । अहममृते । अमृत-
म्ब्रह्मणि ।

ईशानो मे मन्यौ श्रितः । मन्युर् हृदये । हृदय-म्मयि । अहममृते । अमृत-
म्ब्रह्मणि ।

आत्मा मं आत्मनि श्रितः । आत्मा हृदये । हृदय-म्मयि ।

अहममृते । अमृत-म्ब्रह्मणि ।

पुनर्म आत्मा पुनरा युरागात् । पुनः प्राणः पुनरा कृतमागात् ।

वैश्वा नरो रश्मिभिर् वा वृधानः ।

अन्तस् तिष् ठत्व मृतस्य गोपाः ॥

अस्य श्री रुद्राध्याय प्रश्न महामन्त्रस्य,

अघोर ऋषिः,

अनुष्टु-च्छन्दः,

सङ्कर्षण मूर्ति स्वरूपो यो-ऽसावादित्यः परमपुरुष-स्स एष रुद्रो देवता

।

नमश् शिवायेति बीजम् ।

शिवत रायेति शक्तिः ।

महा देवा येति कीलकम् ।

श्री साम्ब सदाशिव प्रसाद सिद्ध्यर्थे जपे विनियोगः ॥

ॐ अग्निहोत्रात्मने अङ्गुष्ठाभ्या-न्नमः ।

दर्शपूर्ण मासात्मने तर्जनीभ्या-न्नमः ।
चातुर्मास्यात्मने मध्यमाभ्या-न्नमः ।
निरूढ पशुबन्धात्मने अनामिकाभ्या-न्नमः ।
ज्योतिष्टोमात्मने कनिष्ठिकाभ्या-न्नमः ।
सर्वक्रत्वात्मने करतल करपृष्ठाभ्या-न्नमः ॥

अग्निहोत्रात्मने हृदयाय नमः ।
दर्शपूर्ण मासात्मने शिरसे स्वाहा ।
चातुर्मास्यात्मने शिखायै वषट् ।
निरूढ पशुबन्धात्मने कवचाय हुम् ।
ज्योतिष्टोमात्मने नेत्रत्रयाय वौषट् ।
सर्वक्रत्वात्मने अस्त्रायफट् । भूर्भुवस्सुवरोमिति दिग्बन्धः ॥

ध्यानं

आपाताल-नभस्स्थलान्त-भुवन-ब्रह्माण्ड-माविस्फुरत्-
ज्योति-स्स्फाटिक-लिङ्ग-मौलि-विलसत्-पूर्णेन्दु-वान्तामृतैः ।
अस्तोकाप्लुत-मेक-मीश-मनिशं रुद्रानु-वाकाञ्जपन्
ध्याये-दीप्सित-सिद्धये ध्रुवपदं-विँप्रो-ऽभिषिञ्चे-च्चिवम् ॥

ब्रह्माण्ड व्याप्तदेहा भसित हिमरुचा भासमाना भुजङ्गैः
कण्ठे कालाः कपर्दाः कलित-शशिकला-श्रृण्ड कोदण्ड हस्ताः ।
त्र्यक्षा रुद्राक्षमालाः प्रकटितविभवा-शशाम्भवा मूर्तिभेदाः

रुद्रा-श्रीरुद्रसूक्त-प्रकटितविभवा नः प्रयच्चन्तु सौख्यम् ॥

ओ-ङ्गणानां-न्त्वा गुणपतिं हवामहे कवि-ङ्कवीनामुपमश्रवस्तमम् ।
ज्येष्ठराज-म्ब्रह्मणा-म्ब्रह्मणस्पद आ नः शृण्वन्नूतिभिस्सीद सादनम् ॥
महागणपतये नमः ॥

श-ञ्च मे मयश्च मे प्रिय-ञ्च मे-ऽनुकामश्च
मे कामश्च मे सौमनसश्च मे भद्र-ञ्च मे
श्रेयश्च मे वस्यश्च मे यशश्च मे भगश्च मे
द्रविण-ञ्च मे युन्ता च मे धर्ता च मे क्षेमश्च मे
धृतिश्च मे विश्व-ञ्च मे महश्च मे संविच्च मे
ज्ञात्र-ञ्च मे सूश्च मे प्रसूश्च मे सीर-ञ्च मे
लयश्च मे ऋत-ञ्च मे-ऽमृत-ञ्च मे-ऽयक्ष्म-ञ्च
मे-ऽनामयच्च मे जीवातुश्च मे दीर्घायुत्व-ञ्च
मे-ऽनमित्र-ञ्च मे-ऽभय-ञ्च मे सुग-ञ्च मे
शयन-ञ्च मे सूषा च मे सुदिन-ञ्च मे ॥

ॐ शान्ति-शान्ति-शान्तिः ॥

3 श्री रुद्रप्रश्नः - नमकप्रश्नः

ओं नमो भगवते रुद्राय ॥

3.1 ॥ प्रथम अनुवाक ॥

ओं नमस्ते रुद्र मन्यवं उतोतु इषवे नमः ।
नमस्ते अस्तु धन्वने बाहुभ्यामुत ते नमः ।

या त इषुः शिवतमा शिवं बभूव ते धनुः ।
शिवा शरव्या या तव तया नो रुद्र मृडय ।

या ते रुद्र शिवा तनूरघोराऽपापकाशिनी ।
तया नस्तनुवा शन्तमया गिरिशन्ताभिचाकशीहि ।

यामिषुं गिरिशन्त हस्ते बिभर्ष्यस्तवे ।
शिवां गिरित्र तां कुरु मा हिंसीः पुरुषं जगत् ।

शिवेन वचसा त्वा गिरिशाच्छावदामसि ।
यथा नः सर्वमिज्जगदयक्ष्मगं सुमना असत् ।

अध्यवोचदधिवक्ता प्रथमो दैव्यो भिषक् ।

अहीगंश्च॒ सर्वा॑ज्ज॒म्भय॑न्त्सर्वा॑श्च यातुधा॒न्यः ।

अ॒सौ यस्ता॒म्रो अ॒रुण॑ उ॒त ब॒भ्रुः सु॑म॒ङ्गलः॑ ।

ये चे॒मागं॑ रु॒द्रा अ॒भितो॑ दि॒क्षु श्रि॒ताः

सं॒हस्र॑शोऽवै॒षागं॑ हेडं ईमहे ।

अ॒सौ यो॑ऽव॒सर्प॑ति॒ नील॑ग्रीवो॒ विलो॑हितः ।

उ॒तैनं॑ गो॒पा अ॑दृ॒श्नदृ॑श्नदृ॒शन्नु॑दहा॒र्यः ।

उ॒तैनं॑ वि॒श्वा भू॒तानि॑ स दृ॒ष्टो मृ॑डयाति नः ।

नमो॑ अस्तु नील॑ग्रीवाय सहस्रा॒क्षाय॑ मी॒ढुषे॑ ।

अथो॒ ये अ॑स्य॒ सत्त्वा॑नोऽहं तेभ्यो॑ऽकर॒न्नमः॑ ।

प्रमु॑ञ्च॒ धन्वं॑न॒स्त्वमु॒भयो॒रार्त्नियो॒ज्याम् ।

याश्च॑ ते हस्त॒ इष॑वः॒ परा॒ ता भ॑गवो वप ।

अ॒व॒तत्य॑ धनु॒स्तव॑गं॒ सह॑स्राक्ष॒ शते॑षुधे ।

नि॒शीर्य॑ श॒ल्यानां॑ मु॒खा शि॒वो नः॑ सु॒मनां॑ भव ।

विज्यं॑ धनुः॒ कप॑र्दिनो॒ विश॑ल्यो॒ बाण॑वागं॒ उ॒त ।

अने॑शन्न॒स्येष॑व आ॒भुर॑स्य निष॒ङ्गथिः॑ ।

या ते॑ हे॒तिर्मी॑दृष्ट॒म ह॒स्ते॑ ब॒भूव॑ ते॒ धनुः॑ ।

तया॒ऽस्मान् विश्व॑त॒स्त्वम॑य॒क्ष्मया॒ परि॑ब्भुज ।
नम॑स्ते अ॒स्त्वायु॑धा॒याना॑तताय धृ॒ष्णावे॑ ।

उ॒भाभ्या॑मु॒त ते॒ नमो॑ बा॒हुभ्या॑ तव॒ धन्व॑ने ।
परि॑ते॒ धन्व॑नो हे॒तिर॒स्मान्वृ॑णक्तु वि॒श्वतः॑ ।

अथो॒ य इ॑षु॒धिस्तवा॒रे अ॒स्मन्निधे॑हि॒ तम् ॥

नम॑स्ते अस्तु भगवन्विश्वेश्व॒राय॑ महादे॒वाय॑
त्र्यम्ब॒काय॑ त्रिपुरान्त॒काय॑ त्रिका॒ग्निका॒लाय॑
काला॒ग्निरु॒द्राय॑ नीलक॒ण्ठाय॑ मृ॒त्युज्ज॒याय॑
सर्वे॑श्व॒राय॑ सदाशि॒वाय॑ श्रीमन्महादे॒वाय॑ नमः ॥ १ ॥

3.2 ॥ द्वितीय अनुवाक ॥

नमो॑ हिर॑ण्यबा॒हवे॑ सेना॒न्ये दि॒शां च॒ पत॑ये॒ नमो॑_१
नमो॑ वृ॒क्षेभ्यो॑ हरि॑केशेभ्यः पशू॒नां पत॑ये॒ नमो॑_२
नमः॑ स॒स्पिज्ज॑राय॒ त्विषी॑मते पथी॒नां पत॑ये॒ नमो॑_३
नमो॑ ब॒भ्लुशा॑य॒ विव्या॑धिनेऽन्ना॒नां पत॑ये॒ नमो॑_४
नमो॑ हरि॑केशायोपवी॒तिने॑ पु॒ष्टाना॑ं पत॑ये॒ नमो॑_५

नमो॑ भ॒वस्य॑ हे॒त्यै जग॑तां पत॑ये नमो॑₆
नमो॑ रु॒द्राया॑तता॒विने॒ क्षेत्रा॑णां पत॑ये नमो॑₇
नमः॑ सू॒ताया॑ह॒न्त्याय॒ वना॑नां पत॑ये नमो॑₈
नमो॑ रोहि॑ताय स्थ॒पत॑ये वृ॒क्षाणां॑ पत॑ये नमो॑₉
नमो॑ म॒न्त्रिणे॑ वाणि॒जाय॒ कक्षा॑णां पत॑ये नमो॑₁₀
नमो॑ भुव॒न्तये॑ वा॒रिव॑स्कृ॒तायौष॑धीनां पत॑ये नमो॑₁₁
नम॑ उ॒च्चैर्घो॑षायाक्र॒न्दय॑ते पत्ती॒नां पत॑ये नमो॑₁₂
नमः॑ कृ॒त्स्नवी॒ताय॒ धाव॑ते सत्त्वंनां पत॑ये नमः॑₁₃ ॥2॥

3.3 ॥ तृतीय अनुवाक ॥

नमः॑ सह॑मानाय निव्या॒धिन॑ आव्या॒धिनी॑नां पत॑ये नमो॑₁
नमः॑ ककु॒भाय॑ निष॒ङ्गिणे॑ स्ते॒नानां॑ पत॑ये नमो॑₂
नमो॑ निष॒ङ्गिण॑ इषु॒धिम॑ते तस्क॑राणां पत॑ये नमो॑₃
नमो॑ वज्र॑न्ते परि॒वज्र॑न्ते स्तायू॒नां पत॑ये नमो॑₄
नमो॑ निचे॒रवे॑ परिच॒रायार॑ण्यानां पत॑ये नमो॑₅
नमः॑ सृ॒कावि॑भ्यो जिघाग॑सद्भ्यो मुष्ण॒तां पत॑ये नमो॑₆
नमो॑ऽसि॒मद्भ्यो॑ नक्त॒ज्वर॑द्भ्यः प्रकृ॒न्तानां॑ पत॑ये नमो॑₇
नम॑ उष्णी॒षिणे॑ गिरिच॒राय॑ कुलुज्चानां पत॑ये नमो॑₈
नम॑ इषु॑मद्भ्यो धन्वा॒विभ्य॑श्च वो नमो॑₉
नम॑ आतन्वा॒नेभ्यः॑ प्रति॒दधा॑नेभ्यश्च वो नमो॑₁₀
नम॑ आ॒यच्छ॑द्भ्यो विसृ॒जद्भ्य॑श्च वो नमो॑₁₁

नमो ऽस्यंदभ्यो विध्यंदभ्यश्च वो नमो¹²
नम आसीनेभ्यः शयानेभ्यश्च वो नमो¹³
नमः स्वपदभ्यो जाग्रदभ्यश्च वो नमो¹⁴
नमस्तिष्ठदभ्यो धावदभ्यश्च वो नमो¹⁵
नमः सभाभ्यः सभापतिभ्यश्च वो नमो¹⁶
नमो अश्वेभ्योऽश्वपतिभ्यश्च वो नमः¹⁷ ॥ 3 ॥

3.4 ॥ चतुर्थ अनुवाक ॥

नम आव्याधिनींभ्यो विविध्यन्तीभ्यश्च वो नमो¹
नम उगणाभ्यस्तृगंहतीभ्यश्च वो नमो²
नमो गृत्सेभ्यो गृत्सपतिभ्यश्च वो नमो³
नमो व्रातेभ्यो व्रातपतिभ्यश्च वो नमो⁴
नमो गुणेभ्यो गुणपतिभ्यश्च वो नमो⁵
नमो विरूपेभ्यो विश्वरूपेभ्यश्च वो नमो⁶
नमो महद्भ्यः, क्षुल्लकेभ्यश्च वो नमो⁷
नमो रथिभ्योऽरथेभ्यश्च वो नमो⁸
नमो रथेभ्यो रथपतिभ्यश्च वो नमो⁹
नमः सेनाभ्यः सेनानिभ्यश्च वो नमो¹⁰
नमः, क्षत्तृभ्यः सङ्ग्रहीतृभ्यश्च वो नमो¹¹
नमस्तक्षभ्यो रथकारेभ्यश्च वो नमो¹²
नमः कुलालेभ्यः कृमरिभ्यश्च वो नमो¹³

नमः पुञ्जिष्टेभ्यो निषादेभ्यश्च वो नमो¹⁴
नम इषुकृद्भ्यो धन्वकृद्भ्यश्च वो नमो¹⁵
नमो मृगयुभ्यः श्वनिभ्यश्च वो नमो¹⁶
नमः श्वभ्यः श्वपतिभ्यश्च वो नमः¹⁷ ॥ 4 ॥

3.5 ॥ पञ्चम अनुवाक ॥

नमो भूवाय च रुद्राय च¹
नमः शर्वाय च पशुपतये च²
नमो नीलंग्रीवाय च शितिकण्ठाय च³
नमः कपर्दिने च व्युप्तकेशाय च⁴
नमः सहस्राक्षाय च शतधन्वने च⁵
नमो गिरिशाय च शिपिविष्टाय च⁶
नमो मीढुष्टमाय चेषुमते च⁷
नमो ह्रस्वाय च वामनाय च⁸
नमो बृहते च वर्षीयसे च⁹
नमो वृद्धाय च संवृध्वने च¹⁰
नमो अग्रियाय च प्रथमाय च¹¹
नम आशवे चाजिराय च¹²
नमः शीघ्रियाय च शीभ्याय च¹³
नम ऊर्म्याय चावस्वन्याय च¹⁴
नमः स्रोतस्याय च द्वीप्याय च¹⁵ ॥ 5 ॥

3.6 ॥ षष्ठम अनुवाक ॥

नमो॑ ज्ये॒ष्ठाय॑ च कनि॒ष्ठाय॑ च॒₁
नमः॑ पूर्॒वजाय॑ चाप॒रजाय॑ च॒₂
नमो॑ म॒ध्यमाय॑ चाप॒गल्भाय॑ च॒₃
नमो॑ जघ॒न्याय॑ च॒ बु॒ध्नि॑याय च॒₄
नमः॑ सो॒भ्याय॑ च प्र॒तिस॒र्याय॑ च॒₅
नमो॑ या॒म्याय॑ च॒ क्षे॒म्याय॑ च॒₆
नम॑ उ॒र्वर्याय॑ च॒ ख॒ल्याय॑ च॒₇
नमः॑ श्लो॒क्याय॑ चाऽव॒सान्याय॑ च॒₈
नमो॑ व॒न्याय॑ च॒ क॒क्ष्याय॑ च॒₉
नमः॑ श्र॒वाय॑ च प्र॒तिश्र॒वाय॑ च॒₁₀
नम॑ आ॒शुषे॑णाय चा॒शुर॑थाय च॒₁₁
नमः॑ शू॒राय॑ चाव॒भिन्द॑ते च॒₁₂
नमो॑ व॒र्मि॒णे च॑ व॒रू॒थि॒ने च॒₁₃
नमो॑ बि॒ल्मि॒ने च॑ क॒व॒चि॒ने च॒₁₄
नमः॑ श्रु॒ताय॑ च श्रु॒तसे॒नाय॑ च॒₁₅ ॥ 6 ॥

3.7 ॥ सप्तम अनुवाक ॥

नमो॑ दु॒न्दु॒भ्या॑य चा॒ह॒न॒न्या॑य च॒₁
नमो॑ धृ॒ष्ण॒वे॑ च प्र॒मृ॒शाय॑ च॒₂
नमो॑ दू॒ताय॑ च प्र॒हि॒ताय॑ च॒₃
नमो॑ नि॒ष॒ङ्गि॒णे॑ चे॒षु॒धि॒मते॑ च॒₄
नम॑स्ती॒क्ष्णेष॑वे चा॒यु॒धि॒ने॑ च॒₅
नमः॑ स्वा॒यु॒धाय॑ च सु॒ध॒न्व॒ने॑ च॒₆
नमः॑ स्रु॒त्याय॑ च प॒थ्याय॑ च॒₇
नमः॑ का॒ट्या॑य च नी॒प्याय॑ च॒₈
नमः॑ सू॒द्याय॑ च सर॒स्याय॑ च॒₉
नमो॑ ना॒द्याय॑ च वै॒श॒न्ताय॑ च॒₁₀
नमः॑ कू॒प्याय॑ चा॒व॒ट्या॑य च॒₁₁
नमो॑ व॒र्ष्या॑य चा॒व॒र्ष्या॑य च॒₁₂
नमो॑ मे॒घ्या॑य च वि॒द्यु॒त्याय॑ च॒₁₃
नम॑ ई॒ध्रिया॑य चा॒त॒प्या॑य च॒₁₄
नमो॑ वा॒त्याय॑ च रे॒ष्मि॑याय च॒₁₅
नमो॑ वा॒स्त॒व्या॑य च वा॒स्तु॒ पा॒यं च॒₁₆ ॥ 7 ॥

3.8 ॥ अष्टम अनुवाक ॥

नमः सोमाय च रुद्राय च₁
नमस्ताम्राय चारुणाय च₂
नमः शङ्गाय च पशुपतये च₃
नम उग्राय च भीमाय च₄
नमो अग्रेवधाय च दूरेवधाय च₅
नमो हन्त्रे च हनीयसे च₆
नमो वृक्षेभ्यो हरिकेशेभ्यो₇
नमस्ताराय नमश्शम्भवे च मयोभवे च₈
नमः शङ्कराय च मयस्कराय च₉
नमः शिवाय च शिवतराय च₁₀
नमस्तीर्थाय च कूल्याय च₁₁
नमः पार्याय चावार्याय च₁₂
नमः प्रतरणाय चोत्तरणाय च₁₃
नम आतार्याय चालाद्याय च₁₄
नमः शष्प्याय च फेन्याय च₁₅
नमः सिकृत्याय च प्रवाह्याय च₁₆ ॥ 8 ॥

3.9 ॥ नवम अनुवाक ॥

नमं इरि॒ण्याय॑ च प्रप॒थ्याय॑ च॒₁
नमः॑ कि॒गं॒शि॒लाय॑ च॒ क्षय॑णाय च॒₂
नमः॑ कप॒र्दिने॑ च पु॒ल॒स्तये॑ च॒₃
नमो॑ गो॒ष्ठ्याय॑ च॒ गृ॒ह्याय॑ च॒₄
नम॒स्तल्प्या॑य च॒ गे॒ह्याय॑ च॒₅
नमः॑ का॒ट्याय॑ च ग॒ह्वरे॒ष्ठाय॑ च॒₆
नमो॑ ह्र॒द॒य्याय॑ च नि॒वे॒ष्ट्याय॑ च॒₇
नमः॑ पा॒गं स॒व्याय॑ च रज॒स्याय॑ च॒₈
नमः॑ शु॒ष्क्याय॑ च ह॒रि॒त्याय॑ च॒₉
नमो॑ लो॒प्याय॑ चो॒ल॒प्याय॑ च॒₁₀
नमं ऊ॒र्व्याय॑ च सू॒र्म्याय॑ च॒₁₁
नमः॑ पु॒ण्याय॑ च प॒र्णश॒ट्याय॑ च॒₁₂
नमो॑ऽप॒गुरमा॑णाय चा॒भिघ्न॑ते च॒₁₃
नमं आ॒खि॒व॒द॒ते च॑ प्र॒खि॒व॒द॒ते च॒₁₄
नमो॑ वः कि॒रि॒केभ्यो॑ दे॒वाना॑गं हृ॒द॒येभ्यो॑₁₅
नमो॑ वि॒क्षी॒ण॒केभ्यो॑ नमो॑ वि॒चि॒न्व॒त्केभ्यो॑₁₆
नमं आ॒निर् : 17॥9॥

द्रापे अन्धंसस्पते दरिद्रन्नीललोहित ।
एषां पुरुषाणामेषां पशूनां मा भेर्माऽरो
मो एषां किञ्चनाममत् ।

या ते रुद्र शिवा तनूः शिवा विश्वाहंभेषजी ।
शिवा रुद्रस्य भेषजी तया नो मृड जीवसे ।

इमागं रुद्राय तवसे कपर्दिने
क्षयद्वीराय प्रभंरामहे मतिम् ।
यथा नः शमसद्विपदे चतुष्पदे
विश्वं पुष्टं ग्रामे अस्मिन्ननातुरम् ।

मृडा नो रुद्रोत नो मयस्कृधि
क्षयद्वीराय नमसा विधेम ते ।
यच्छं च योश्च मनुंरायजे
पिता तदंश्याम तव रुद्र प्रणीतौ ।

मा नो महान्तमुत मा नो अर्भकं
मा न उक्षन्तमुत मा न उक्षितम् ।
मा नोऽवधीः पितरं मोत मातरं
प्रिया मा नस्तनुवो रुद्र रीरिषः ।

मा न॑स्तो॒के तन॑ये॒ मा न॒ आयु॑षि
मा नो॒ गोषु॒ मा नो॒ अश्वे॑षु रीरिषः ।
वी॒रान्मा नो॑ रु॒द्र भामि॑तोऽव॒न्धीर्ह॑विष्म॒न्तो
नम॑सा विधेम ते ।

आ॒रा॒त्ते गो॒घ्न उ॒त पू॑रुष॒घ्ने क्ष॑यद्वी॒राय
सु॒म्नम॒स्मे ते॑ अस्तु ।
रक्षां च नो॒ अधि॑ च देव ब्रू॒ह्यधां च नः॒
शर्म॑ यच्छ द्वि॒बर्हीः॑ ।

स्तु॒हि श्रु॒तं ग॑र्त॒सद॑ युवा॒नं मृ॒गन्न
भी॒ममु॑प॒ह॒न्नुमु॒ग्रम् ।
मृ॒डा जं॑रि॒त्रे रु॑द्र स्तवा॒नो अ॒न्यन्ते॑
अ॒स्मन्नि॑व॒पन्तु॑ सेनाः ।

परि॑णो रु॒द्रस्य॑ हे॒तिर्वृ॑णक्तु परि॑ त्वे॒षस्य॑
दुर्म॑ति रंघा॒योः ।
अ॒वं स्थि॑रा म॒घव॑द्भ्यस्तनुष्व॒ मीढ्व॑स्तो॒काय॑
तन॑याय मृडय ।

मीढु॑ष्टम् शिव॑न्तम शि॒वो नः॑ सु॒मना॑ भव ।

प॒रमे वृ॒क्ष आ॒युध॑न्नि॒धाय॑ कृ॒त्तिं व॑सा॒न
आच॑र॒ पिना॑कं॒ बिभ्र॑दागं॒हि ।

वि॒कि॑रिद् विलो॑हित॒ नम॑स्ते अस्तु॒ भगवः॑ ।
यास्ते॑ स॒हस्र॑गं हे॒तयो॒न्यम॒स्मन्नि॑वंपन्तु॒ ताः ।

स॒हस्रा॑णि स॒हस्र॑धा बा॒हुवो॑स्त॒वं हे॒तयः॑ ।
तासा॒मीशा॑नो भगवः॒ परा॒चीना॒ मुखा॑ कृ॒धि ॥ 10 ॥

3.11 ॥ एकादश अनुवाक ॥

स॒हस्रा॑णि स॒हस्र॑शो ये रु॒द्रा अधि॑ भू॒म्याम् ।
तेषा॑गं स॒हस्र॑योज॒नेऽव॑धन्वा॒नि तन्म॑सि ।

अ॒स्मिन्म॑ह॒त्यर्ण॑वेऽन्त॒रिक्षे॑ भ॒वा अधि॑ ।
नील॑ग्री॒वाः शि॒ति॒कण्ठाः॑ श॒र्वा अ॒धः क्ष॑माच॒राः ।
नील॑ग्री॒वाः शि॒ति॒कण्ठा॒ दिव॑गं रु॒द्रा उप॑श्रिताः ।
ये वृ॒क्षेषु॑ स॒स्पिज्जं॑रा नील॑ग्री॒वा विलो॑हिताः ।
ये भू॒ताना॑मधि॑पतयो वि॒शि॒खासः॑ क॒पर्दि॑नः ।
ये अ॒न्नेषु॑ वि॒विध्य॑न्ति पात्रे॑षु पिब॑न्तो ज॒नान् ।
ये प॒थां प॑थि॒रक्ष॑य ऐल॒बृदा॑ य॒व्युधः॑ ।
ये ती॒र्थानि॑ प्र॒चर॑न्ति सृ॒काव॑न्तो निष॒ङ्गिणः॑ ।

य ए॒ताव॑न्तश्च॒ भूया॑ग्सश्च॒ दि॒शो रु॒द्रा वि॑तस्थि॒रे ।
तेषा॑गं॒ सह॑स्रयो॒ज॒नेऽव॑धन्वा॒नि त॑न्मसि ।

नमो॑ रु॒द्रेभ्यो॒ ये पृ॑थि॒व्यां येऽन्त॑रि॒क्षे ये दि॒वि
येषा॑म॒न्नं वा॒तो व॒रु॒षमिष॑व॒स्तेभ्यो॒ दश॑ प्रा॒चीर्द॑शं
दक्षि॑णा दशं
प्र॒तीची॑र्द॒शोदी॑ची॒र्दशो॑र्ध्वास्तेभ्यो॒ नम॑स्ते नो
मृ॒डय॑न्तु ते यं द्धि॒ष्मो यश्च॑ नो॒ द्वेष्टि॑ तं
वो ज॑म्भे॒ दधा॑मि ॥ ११ ॥

त्र्य॑म्बकं यजामहे सु॒ग॒न्धिं पु॑ष्टि॒वर्ध॑नम् ।
उ॒र्वारु॑कमि॒व ब॑न्ध॒नान्मृ॑त्योर्मु॒क्षीय॑ माऽमृ॒तात् ।

यो रु॒द्रो अ॒ग्नौ यो अ॒प्सु य ओष॑धीषु॒ यो रु॒द्रो
विश्वा॑ भुव॒ना वि॒वेश॑ तस्मै॑ रु॒द्राय॑ नमो॑ अस्तु ।

तमुं॑ षु॒हि यः स्वि॒षुः सु॒धन्वा॑
यो वि॒श्वस्य॑ क्षय॑ति भेष॒जस्य॑ ।
यक्ष्वा॑म॒हे सौ॑म॒न॒साय॑ रु॒द्रं
नमो॑भिर्दे॒वम॑सु॒रं दु॒वस्य॑ ।

अ॒यं मे॒ हस्तो॑ भग॑वान॒यं मे॒ भग॑वत्तरः ।

अ॒यं मे॑ वि॒श्वभे॑षजोऽय॒गं शि॒वाभि॑मर्शनः ।

ये ते॑ स॒हस्रं॑म॒युतं॑ पाशा॒ मृत्यो॑ म॒र्त्याय॑ ह॒न्त॑वे ।

तान् य॒ज्ञस्य॑ मा॒यया॑ सर्वा॒नव॑यजामहे ।

मृ॒त्यवे॒ स्वाहा॑ मृ॒त्यवे॒ स्वाहा॑ ।

ओं नमो॑ भगवते रु॒द्राय॑ वि॒ष्णावे॑ मृ॒त्युर्मे॑ पा॒हि ॥

प्रा॒णानां॑ ग्रन्थि॒रसि॑ रु॒द्रो मां॑ वि॒शा॒न्तकः॑ ।

तेना॒न्नेना॑प्याय॒स्व । सदा॑शि॒वोम् ॥

ओं शान्तिः॒ शान्तिः॒ शान्तिः॑ ॥

4 ॥ श्री रुद्रप्रश्नः - चमकप्रश्नः ॥

4.1 ॥ प्रथम अनुवाक ॥

ओं अ॒ग्ना॑वि॒ष्णू स॒जोष॑से॒मा व॑र्धन्तु वा॒ गिरः॑ ।

द्यु॒म्नैर्वा॑जे॒भिरा॑गंतम् ।

वाज॑श्च मे प्रस॒वश्च॑ मे प्रय॑तिश्च मे प्रसि॑तिश्च मे

धी॒तिश्च॑ मे क्रतु॑श्च मे स्वर॑श्च मे श्लो॒कश्च॑ मे

श्रा॒वश्च॑ मे श्रुति॑श्च मे ज्योति॑श्च मे सु॒वश्च॑ मे

प्रा॒णश्च॑ मेऽपान॑श्च॒ मे व्या॒नश्च॒ मेऽसु॑श्च॒ मे
चि॒त्तं च॑ म॒ आधी॑तं च॒ मे वाक्च॑ मे॒ मन॑श्च॒ मे
चक्षु॑श्च॒ मे श्रोत्रं॑ च॒ मे दक्ष॑श्च॒ मे बलं॑ च॒ म॒
ओज॑श्च॒ मे सह॑श्च॒ म॒ आयु॑श्च॒ मे ज॒रा च॑ म॒
आ॒त्मा च॑ मे त॒नूश्च॑ मे॒ शर्म॑ च॒ मे वर्म॑ च॒
मेऽङ्गा॑नि च॒ मेऽस्था॑नि च॒ मे प॒रूग्ं॑षि च॒ मे
शरी॑राणि च॒ मे ॥ 1 ॥

4.2 ॥ द्वितीय अनुवाक ॥

ज्यैष्ठ्यं॑ च॒ म॒ आधि॑पत्यं च॒ मे म॒न्युश्च॑ मे॒
भाम॑श्च॒ मेऽम॑श्च॒ मेऽम्भ॑श्च॒ मे जे॒मा च॑ मे॒
महि॑मा च॒ मे वरि॑मा च॒ मे प्रथि॑मा च॒ मे
व॒र्ष्मा च॑ मे द्राघु॑या च॒ मे वृ॒द्धं च॑ मे॒
वृ॒द्धि॑श्च॒ मे स॒त्यं च॑ मे श्र॒द्धा च॑ मे॒ जग॑च्च॒ मे
धनं॑ च॒ मे वश॑श्च॒ मे त्विषि॑श्च॒ मे क्री॒डा च॑ मे॒
मोद॑श्च॒ मे जा॒तं च॑ मे जनि॑ष्यमा॒णं च॑ मे॒
सू॒क्तं च॑ मे सु॒कृतं॑ च॒ मे वि॒त्तं च॑ मे॒
वेद्यं॑ च॒ मे भू॒तं च॑ मे भवि॑ष्यच्च॒ मे
सु॒गं च॑ मे सु॒पथं॑ च॒ म॒ ऋ॒द्धं च॑ म॒
ऋ॒द्धि॑श्च॒ मे क्लु॒प्तं च॑ मे॒ क्लु॒प्ति॑श्च॒ मे
म॒तिश्च॑ मे सु॒म॒तिश्च॑ मे ॥ 2 ॥

4.3 ॥ तृतीय अनुवाक ॥

शं च मे मयंश्च मे प्रियं च मेऽनुकामश्च मे
कामंश्च मे सौमनसश्च मे भद्रं च मे श्रेयंश्च मे
वस्यंश्च मे यशंश्च मे भगंश्च मे द्रविणं च मे
यन्ता च मे धर्ता च मे क्षेमंश्च मे धृतिंश्च मे
विश्वं च मे महंश्च मे संविच्चं मे ज्ञात्रं च मे
सूश्च मे प्रसूश्च मे सीरं च मे लयश्च म
ऋतं च मेऽमृतं च मेऽयुक्ष्मं च
मेऽनामयच्च मे जीवातुंश्च मे दीर्घायुत्वं च
मेऽनमित्रं च मेऽभयं च मे सुगं च मे
शयनं च मे सूषा च मे सुदिनं च मे ॥ 3 ॥

4.4 ॥ चतुर्थ अनुवाक ॥

ऊर्क्चं मे सूनृतां च मे पयंश्च मे रसंश्च मे
घृतं च मे मधुं च मे सग्धिंश्च मे सपीतिश्च मे
कृषिंश्च मे वृष्टिंश्च मे जैत्रं च म औद्भिद्यं च मे
रयिंश्च मे रायंश्च मे पुष्टं च मे पुष्टिंश्च मे
विभु च मे प्रभु च मे बहु च मे भूयंश्च मे
पूर्णं च मे पूर्णतरं च मेऽक्षितिश्च मे

कूयंवाश्च मेऽन्नं च मेऽक्षुच्च मे व्रीहयंश्च मे
यवांश्च मे माषांश्च मे तिलांश्च मे मुद्गाश्च मे
खुल्वांश्च मे गोधूमांश्च मे मसुरांश्च मे
प्रियङ्गवश्च मेऽणवश्च मे श्यामकांश्च मे
नीवारांश्च मे ॥ 4 ॥

4.5 ॥ पञ्चम अनुवाक ॥

अश्मां च मे मृत्तिका च मे गिरयंश्च मे पर्वताश्च मे
सिकताश्च मे वनस्पतयश्च मे हिरण्यं च
मेऽयंश्च मे सीसं च मे त्रपुंश्च मे श्यामं च मे
लोहं च मेऽग्निश्च म आपंश्च मे वीरुधंश्च म
ओषधयश्च मे कृष्टपुच्यं च मेऽकृष्टपुच्यं च मे
ग्राम्याश्च मे पशवं आरण्याश्च यज्ञेन कल्पन्तां
वित्तं च मे वित्तिश्च मे भूतं च मे भूतिश्च मे
वसुं च मे वसुतिश्च मे कर्म च मे शक्तिश्च
मेऽर्थश्च म एमंश्च म इतिश्च मे गतिश्च मे ॥ 5 ॥

4.6 ॥ षष्ठम अनुवाक ॥

अग्निश्च म इन्द्रंश्च मे सोमंश्च म इन्द्रंश्च मे
सविता च म इन्द्रंश्च मे सरस्वती च म इन्द्रंश्च मे

पू॒षा च॑ म॒ इन्द्र॑श्च मे॒ बृह॒स्पति॑श्च म॒ इन्द्र॑श्च मे
मि॒त्रश्च॑ म॒ इन्द्र॑श्च मे॒ वरु॑णश्च म॒ इन्द्र॑श्च मे
त्व॒ष्टां च॑ म॒ इन्द्र॑श्च मे॒ धा॒ता च॑ म॒ इन्द्र॑श्च मे
वि॒ष्णुश्च॑ म॒ इन्द्र॑श्च मे॒ऽश्वि॑नौ च॒ म॒ इन्द्र॑श्च मे
म॒रुत॑श्च म॒ इन्द्र॑श्च मे॒ वि॒श्वे च॑ मे॒ दे॒वा इन्द्र॑श्च मे
पृ॒थि॒वी च॑ म॒ इन्द्र॑श्च मे॒ऽन्तरि॑क्षं च॒ म॒ इन्द्र॑श्च मे
द्यौश्च॑ म॒ इन्द्र॑श्च मे॒ दि॒शश्च॑ म॒ इन्द्र॑श्च मे
मूर्धा॑ च॒ म॒ इन्द्र॑श्च मे॒ प्र॒जाप॑तिश्च म॒ इन्द्र॑श्च मे ॥ 6 ॥

4.7 ॥ सप्तम अनुवाक ॥

अ॒गुं॒शुश्च॑ मे॒ र॒श्मि॑श्च॒ मेऽदा॑भ्यश्च॒ मेऽधि॑पतिश्च म
उपा॒गुं॒शुश्च॑ मे॒ऽन्तर्या॑मश्च॒ म ऐ॒न्द्रवा॑य॒वश्च॑ मे
मै॒त्रावरु॑णश्च॒ म आ॒श्वि॒नश्च॑ मे॒ प्र॒तिप्र॑स्था॒नश्च॑ मे
शु॒क्रश्च॑ मे॒ म॒न्थी च॑ म॒ आग्र॑य॒णश्च॑ मे॒ वैश्व॑दे॒वश्च॑ मे
ध्रु॒वश्च॑ मे॒ वैश्वान॑रश्च॒ म ऋ॒तुग्र॑हाश्च॒
मेऽति॑ग्रा॒ह्याश्च॑ म॒ ऐन्द्रा॑ग्नश्च॒ मे वैश्व॑दे॒वश्च॑ मे
मरु॑त्व॒तीया॑श्च॒ मे मा॒हेन्द्र॑श्च॒ म आ॒दि॒त्यश्च॑ मे
सा॒वि॒त्रश्च॑ मे॒ सा॒रस्व॑तश्च॒ मे पौ॒ष्णश्च॑ मे
पा॒त्नीव॑तश्च॒ मे हा॒रि॒योज॑नश्च॒ मे ॥ 7 ॥

4.8 ॥ अष्टम अनुवाक ॥

इ॒ध्मश्च॑ मे ब॒र्हिश्च॑ मे॒ वेदि॑श्च मे॒ धिष्णि॑याश्च मे॒
स्रुच॑श्च मे चम॒साश्च॑ मे॒ ग्रावा॑णश्च मे॒ स्वर॑वश्च म॒
उप॒र॒वाश्च॑ मेऽधि॒षव॑णे च मे द्रोणकल॒शश्च॑ मे॒
वाय॒व्यानि॑ च मे पू॒तभृ॑च्च॒ म आ॒धव॒नीय॑श्च म॒
आग्नी॑ध्रं च मे ह॒वि॒र्धानं॑ च मे गृ॒हाश्च॑ मे॒
सद॑श्च मे पु॒रोडा॑शाश्च मे प॒च॒ताश्च॑
मेऽव॒भृथ॑श्च मे स्वगाका॒रश्च॑ मे ॥ 8 ॥

4.9 ॥ नवम अनुवाक ॥

अ॒ग्निश्च॑ मे घ॒र्मश्च॑ मेऽर्क॑श्च मे॒ सूर्य॑श्च मे॒
प्रा॒णश्च॑ मेऽश्वमे॒धश्च॑ मे पृथि॒वी च॒ मेऽदि॑तिश्च मे॒
दि॒तिश्च॑ मे द्यौश्च॑ मे॒ शक्क्व॑रीर॒ङ्गुल॑यो दि॒शश्च॑ मे॒
य॒ज्ञेन॑ कल्पन्ता॒मृक्च॑ मे॒ सामं॑ च मे॒ स्तोमं॑श्च मे॒
यजुं॑श्च मे दी॒क्षा च॑ मे॒ तप॑श्च म ऋ॒तुश्च॑ मे॒
व्र॒तं च॑ मेऽहो॒रा॒त्रयो॑र्वृ॒ष्ट्या बृ॑ह॒द्रथ॑न्त॒रे च॑ मे॒
य॒ज्ञेन॑ कल्पेताम् ॥ 9 ॥

4.10 ॥ दशम अनुवाक ॥

गर्भा॑श्च मे व॒त्साश्च॑ मे त्र्यवि॑श्च मे त्र्य॒वी च॑ मे
दि॒त्य॒वाट् च॑ मे दि॒त्यौ॒ही च॑ मे प॒ञ्चा॑विश्च मे
प॒ञ्चा॒वी च॑ मे त्रि॒व॒त्सश्च॑ मे त्रि॒व॒त्सा च॑ मे
तु॒र्य॒वाट् च॑ मे तु॒र्यौ॒ही च॑ मे प॒ष्ठ॒वाट् च॑ मे
प॒ष्ठौ॒ही च॑ म उ॒क्षा च॑ मे व॒शा च॑ म ऋ॒ष॒भश्च॑ मे
वे॒ह॒च्च॑ मेऽन॒ड्वा॒ज्च॑ मे धे॒नुश्च॑ म
आयु॑र्य॒ज्ञेन॑ कल्पतां प्रा॒णो य॒ज्ञेन॑ कल्पतामपा॒नो
य॒ज्ञेन॑ कल्पतां व्या॒नो य॒ज्ञेन॑ कल्पतां
चक्षु॑र्य॒ज्ञेन॑ कल्पता॒गू श्रो॒त्रं य॒ज्ञेन॑ कल्पतां
मनो॑ य॒ज्ञेन॑ कल्पतां वा॒ग्य॒ज्ञेन॑ कल्पतामा॒त्मा
य॒ज्ञेन॑ कल्पतां य॒ज्ञो य॒ज्ञेन॑ कल्पताम् ॥ 10 ॥

4.11 ॥ एकादश अनुवाक ॥

एकां॑ च मे ति॒स्रश्च॑ मे प॒ञ्चं च॑ मे स॒प्त च॑ मे
न॒वं च॑ म॒ एका॑दश च मे त्रयो॑दश च मे
प॒ञ्च॑दश च मे स॒प्त॑दश च मे न॒वं॑दश च म॒
एकं॑विं॒शति॑श्च मे त्रयो॑विं॒शति॑श्च मे
प॒ञ्च॑विं॒शति॑श्च मे स॒प्त॑विं॒शति॑श्च मे न॒वं॑विं॒शति॑श्च म॒
एकं॑त्रिं॒शच्च॑ मे त्रयं॑स्त्रिं॒शच्च॑ मे चत॑स्रश्च

मेऽष्टौ च मे द्वादश च मे षोडश च मे
विंशतिश्च मे चतुर्विंशतिश्च मेऽष्टाविंशतिश्च मे
द्वात्रिंशच्च मे षट्त्रिंशच्च मे चत्वारिंशच्च मे
चतुश्चत्वारिंशच्च मेऽष्टाचत्वारिंशच्च मे वाजंश्च
प्रसवश्चापिजश्च क्रतुंश्च सुवंश्च मूर्धा च
व्यश्रियश्चान्त्यायनश्चान्त्यंश्च भौवनश्च
भुवंश्चाधिपतिश्च ॥ ११ ॥

ओं इडां देवहर्मनुर्यज्ञनीर्बृहस्पतिरुक्थामदानि
शगंसिषद्विश्वेदेवाः सूक्तवाचः पृथिवीमातृर्मा मां
हिंसीर्मधुं मनिष्ये मधुं जनिष्ये मधुं वक्ष्यामि
मधुं वदिष्यामि मधुमतीं देवेभ्यो वाचमुद्यासगं
शुश्रूषेण्यां मनुष्येभ्यस्तं मां देवा अंवन्तु
शोभायै पितरोऽनुमदन्तु ॥

ओं शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

5 Shivopasana Mantram

निधनपतये नमः । निधनपतान्तिकायु नमः ।
ऊर्ध्वायु नमः । ऊर्ध्वलिङ्गायु नमः ।

हिरण्याय॒ नमः । हिरण्यलिङ्गाय॒ नमः ।
सुवर्णाय॒ नमः । सुवर्णलिङ्गाय॒ नमः ।
दिव्याय॒ नमः । दिव्यलिङ्गाय॒ नमः ।
भवाय॒ नमः । भवलिङ्गाय॒ नमः ।
शर्वाय॒ नमः । शर्वलिङ्गाय॒ नमः ।
शिवाय॒ नमः । शिवलिङ्गाय॒ नमः ।
ज्वलाय॒ नमः । ज्वललिङ्गाय॒ नमः ।
आत्माय॒ नमः । आत्मलिङ्गाय॒ नमः ।
परमाय॒ नमः । परमलिङ्गाय॒ नमः ।
एतत् सोमस्य॑ सूर॒ यस्य॒ सर्व
लिङ्गं॑स्था प॒य॒ति पाणि मन्त्रं॑ पवि॒त्रम् ॥ १ ॥

स॒द्योजा॒तं प्र॑पद्यामि
स॒द्योजा॒ताय॒ वै नमो॑ नमः ।
भ॒वे भ॑वे नाति॑भवे भवस्व॒ माम् ।
भ॒वोद्भ॑वाय॒ नमः ॥ १ ॥

वा॒म॒दे॒वाय॒ नमो॑ ज्ये॒ष्ठाय॒ नमः
श्रे॒ष्ठाय॒ नमो॑ रु॒द्राय॒ नमः
का॒लाय॒ नमः॒ कलं॑ वि॒करणा॒य॒ नमो॑
बलं॑ वि॒करणा॒य॒ नमो॑
बला॑य॒ नमो॑ बल॑प्रमथनाय॒ नमः॒

सर्वं भूत दमनाय नमो मनोन्मनाय नमः ॥ १ ॥

अघोरेभ्योऽथ घोरेभ्यो घोरघोरंतरेभ्यः ।

सर्वेतः सर्वं शर्वेभ्यो नमस्ते अस्तु रुद्र रूपेभ्यः ॥ १ ॥

तत्पुरुषाय विद्महे महादेवाय धीमहि ।

तन्नो रुद्रः प्रचोदयात् ॥ १ ॥

ईशानः सर्वं विद्याना मीश्वरः सर्वभूतानां

ब्रह्माधिपतिर्ब्रह्मणोऽधिपति

ब्रह्मां शिवो मे अस्तु सदाशिवोम् ॥ १ ॥

नमो हिरण्यबाहवे हिरण्यवर्णाय

हिरण्यरूपाय हिरण्यपतये ।

अम्बिकापतय उमापतये पशुपतये नमो नमः ॥ १ ॥

ऋतः सत्यं परं ब्रह्म पुरुषं कृष्णं पिङ्गलम् ।

ऊर्ध्वं रेतं विरूपाक्षं विश्वरूपाय वै नमो नमः ॥ १ ॥

सर्वो वै रुद्रस्तस्मै रुद्राय नमो अस्तु ।

पुरुषो वै रुद्रः सन्महो नमो नमः ।

विश्वं भूतं भुवनं चित्रं बहुधा जातं जायमानं च यत् ।

सर्वो ह्यौष रुद्रस्तस्मै रुद्राय नमो अस्तु ॥ १ ॥

कद्रुद्राय प्रचेतसे मीढुष्टमाय तव्यंसे ।

वोचेम शन्तमः हृदे ।

सर्वो ह्यौष रुद्रस्तस्मै रुद्राय नमो अस्तु ॥ १ ॥